

Újbuda Önkormányzata

KULTURÁLIS KONCEPCIÓ

2015.

*A másolat hiteles:
Bp., 2015. november 13.*

Dr. Anna Beate

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS	3
II. ALAPELVEK	4
III. HELYZETELEMZÉS	7
Bevezetés	7
Intézményhálózat	8
— Közművelődési intézmények.....	8
— Egyéb fenntartásban működő intézmények	11
— Nevelési-oktatási intézmények	13
— Közgyűjteményi intézmények	14
Egyéb galériák	16
Újbuda Kulturális Városközpont program.....	16
Épített örökség	17
Természeti örökség	18
Köztéri alkotások, emléktáblák	18
Művészeti élet	18
Képző- és iparművészet.....	19
Irodalom.....	19
Előadóművészet	19
Filmművészet.....	20
Zene	20
Tánc	21
Népművészet.....	21
Művészeti alkotásokat közvetítő vállalkozások	22
Kerületi rendezvények, hagyományok.....	23
Nagyrendezvények	23
Lokális rendezvények.....	24
Testvérvárosi kapcsolatok	24
Kerületi nemzetiségek kulturális élete	25
Kerületi civil és egyházi szervezetek	25
A kerületi önkormányzat tájékoztatási rendszere.....	26
IV. STRATÉGIAI CÉLOK, CÉLKITŰZÉSEK	27
A kultúra finanszírozása	27
Célok, kiemelt feladatok.....	27
Rövid távú célok	28
Közép- és hosszú távú célok.....	29

BEVEZETÉS

A kultúrához való jog gyakorlásának biztosítása történelmileg kialakult állami felelősség, ugyanakkor helyi feladat.

A XI. kerületi Önkormányzat önmagára nézve kötelezőnek tartja a helyi kulturális élet támogatását. Törvényi szabályozás hiányában 1996-ban jóváhagyta első Kulturális Konceptióját (138/1996./XI.ÖK/V.14./ határozat), melynek mentén a közösségi, közművelődési, művészeti folyamatok a kerületben jelentős támogatásban részesültek. Az azóta bekövetkezett változások, a kerületi intézményhálózat struktúrájának átalakítása, az új közösségi színterek megjelenése, a kultúra tartalmának szélesedése és differenciálódása, a piaci viszonyok hatása, a civil szervezetek megerősödése, valamint a 18/1999./X. 13./XI. ÖK. sz. rendelet a XI. kerületi Önkormányzat közművelődési feladatairól - az Önkormányzat 2000-ben (221/2000./XI.ÖK/IV.20./ határozat), majd 2012-ben jóváhagyott (3/2012. (II. 23.) XI. ÖK hat.) kulturális koncepciójának átgondolását indokolják.

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. CXL. törvény, valamint a helyi önkormányzatokról szóló 1990. LXV. és 2011. évi CLXXXIX. törvény kötelezően behatárolja a helyi önkormányzatok feladatait.

A Kulturális Konceptió célja, hogy a jelenlegi állapotból és helyzetből kiindulva meghatározza a kerület kulturális életének jövőbeli feladatait, formáit, fejlesztését, valamint finanszírozását.

A koncepció három nagy egységre tagolódik:

1. **Alapelvek:** amelyeket az Önkormányzat a kerület kulturális életében követni kíván.
2. **Helyzetelemzés:** amely rögzíti az eddigi eredményeket, feltárja a gyenge pontokat, összesíti a javaslatokat.
3. **Stratégiai célkitűzések:** amely tartalmazza a rövid és hosszú távú stratégiai célokat, kiemelt feladatokat, valamint a megvalósítás eszközeit.

II. ALAPELVEK

Magyarország Alaptörvénye kimondja, hogy „minden magyar állampolgárnak joga van a művelődéshez”. E jog nemre, korra, vallásra, nemzetiségi hovatartozásra, politikai meggyőződésre tekintet nélkül mindenkit megillet. „A kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.”

A XI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete által elfogadott a közművelődés feladatairól szóló 70/2012.(XI.27.)XI.ÖK rendeletében foglalt általános alapelvek a Kulturális Konceptió legfontosabb alaptételeit is meghatározzák.

Budapest Főváros XI. kerület Újbuda Önkormányzata kulturális alapelvei között:

- figyelembe veszi a kultúrára és a művelődésre irányuló általános emberi igényt, annak közösségi és egyéni céljait, és a kerületben meglévő adottságait;
- pozitív, tevőleges szerepet vállal a kulturális jog gyakorlásához szükséges feltételek megteremtésében;
- céljait meglévő közművelődési intézményeinek működtetésével, a nevelési-oktatási intézmények ez irányú törekvéseinek támogatásával, közművelődési megállapodásokkal, illetve a kulturális és közművelődési folyamatokban részt vállaló civil, egyházi és nemzetiségi szervezetekkel valósítja meg;
- a kultúrához való jogok biztosítása érdekében alapvető fontosságúnak tartja, hogy a kerületi városrészekben a polgárok részére hozzáférhető legyen az önkormányzati fenntartású közösségi színtér;
- a reális társadalomképből kiindulva olyan kulturális jövőkép kialakítására törekszik, amely figyelembe veszi a magyar történelem kulturális örökségét és államiságunk 1000 éve alatt kialakult hagyományait;
- ugyanakkor és a fenti kitéttel együtt figyelembe veszi a kultúra folyamatos változásait és új formáit, valamint ezekre megfelelően reflektál, és mindezekkel együtt kiemelten figyel arra, hogy minden generációt képes legyen megszólítani;
- kiemelt figyelmet fordít a gyermek- és ifjúsági korosztály tanórán kívüli programjaira, kiemelten a felzárkóztatásban rejlő lehetőségekre;
- kiemelt feladatának tekinti a nemzeti kultúra megőrzését, hagyományainak ápolását a magyarság önazonosság-tudatának megtartását, és ezen elvek közvetítését a jövő nemzedékei számára;
- kiemelt feladatának tekinti a hagyományok tisztelete mellett azok állandó megújítását, a kortárs művészeti irányzatok feltérképezését, valamint a párbeszédet az aktuális trendekkel
- feladatköre és szemléletmódja kettős: egyrészt a helyi kulturális élet magas színvonalú kezdeményezéseit igyekszik támogatni vagy éppen felkarolni, ugyanakkor a helyben élőket szem előtt tartva olyan országosan is elismert programokat szervez, amelyekkel más esetben az itt élők a kerület határain belül nem találkozhatnának
- vallja, hogy a nemzetiségi és etnikai kisebbségek kultúrája a magyar kultúra szerves része, s hogy a kerületünkben élő nemzeti kisebbségek elidegeníthetetlen joga önazonosságuk megőrzése és fejlesztése. Ezért segíti és támogatja ünnepeik, rendezvényeik megtartását, tárgyi és szellemi kultúrájuk, hagyományaik megismertetését, ápolását, gyarapítását, továbbítását;
- feladatának tekinti az európai és egyetemes kultúra értékeinek támogatását;

- nem tesz különbséget, illetve nem állít fel rangsort a kultúra és a közművelődés egyes területei és megnyilvánulási formái között, ugyanakkor kiemelten figyelembe veszi a városrészek eltérő körülményeit, a helyi igényeket és az önkormányzatiságban rejlő lehetőségeket;
- a közművelődési tevékenységet közszolgáltatásnak tekinti, nem választja el, sőt egységben szemléli a kultúra más területeivel, támogatja a tudományos és művészeti tevékenységet;
- gondoskodik arról, hogy a kerület polgárai az önkormányzat által fenntartott intézményektől, az önkormányzat által támogatott programok szervezőitől és a kerületi média közvetítésével a kulturális és közművelődési lehetőségekről megfelelő tájékoztatást kapjanak;
- gondoskodik a kultúra támogatásához szükséges források biztosításáról.
- felelősséget érez környezetünk természet adta és ember alkotta értékeiért, vállalja ezek ápolását és óvását. A környezeti kultúra közvetítését a kultúra és a közművelődés szerves részének tekinti.
- nem tesz különbséget az egyes művészeti ágak között egyik javára sem
- vállalja, hogy szorosán együttműködik a kerület más kulturális szervezeteivel, valamint használja a rendelkezésére álló lehetőségeket (kooperáció helyi kulturális terekkel, véleményformálókkal, civil szervezetekkel)
- szerepet vállal abban, hogy „hidat” képez a kultúra és az üzleti élet szereplői között azok egymásra találásában (pl. társasági adó adta lehetőséget, pályázatok)

Mindezeket figyelembe véve, az integrált szemléletű modellnek megfelelően, egy olyan intézményt kell létrehozni, ami a kultúrát, a kommunikációt, a médiát, az oktatást, a városmarketinget, a turizmust és a társadalmi konzultációt, sőt a tehetséggondozást is magában foglalja, mindezeket a területeket képes lefedni. Mindezen tevékenységén túl, illetve ezek segítségével a társadalmi felzárkóztatást támogató közművelődési tevékenységeket kiemelten kezeli.

Újbuda Önkormányzata 2015 áprilisában elfogadott Új Gazdasági Programjában stratégiai célként jelölte meg a Kulturális Városközpont projekt továbbvitelét, kiszélesítését.

„Célkitűzésünk, hogy a történelmi kulturális övezetnek egyedi karaktert biztosítsunk a fejlesztések során, amely így a területet használó lakosok számára valódi közösségi térré válhat. A tér kialakítása során a következő ütemek alatt biztosítani kívánjuk a kulturális és a szórakoztató funkciók, valamint a szolgáltatások egyensúlyát, egymás mellett érését. Célunk, hogy minden célcsoport (turisták, egyetemi hallgatók, kerületi lakosok) megtalálják az érdeklődésüknek megfelelő tevékenységeket és helyszíneket.”

A célkitűzés elérése érdekében a következő részstratégiák megvalósítását vállalta az Önkormányzat:

- Kulturális Városközpont további szakaszairól szóló koncepciótervek véglegesítését, társadalmi vitáját
- Turizmust támogató tematikus fejlesztések előkészítése a Gellért Szállótól kiindulva, szakmai szervezetekkel együttműködve
- A beruházások megvalósulása érdekében forrásbiztosítás: Európai Unió által támogatva, nemzeti forrásból, saját forrásból vagy egyéb külső (magán) finanszírozás bevonásával

A megvalósítás hatékony eszköze

Az ambiciózus célok megvalósításához hatékony eszközre van szükség.

Figyelembe véve azt, hogy az önkormányzatnak nemcsak lehetősége van arra, hanem kötelessége is, hogy a feladatainak ellátását szolgáló leghatékonyabb szervezeti formát megtalálja, ezért a jelen koncepcióban rögzített alapelvek és feladatok ellátására az Újbudai Pedagógiai Intézet (UPI) és az Újbudai Kulturális Intézet (KULTI) Média 11 Tömegkommunikációs és Szolgáltató Kft.-be való egyesítése a legjobb lépés.

Az így kialakult helyzetben tehát az önkormányzat a saját tulajdonában levő intézményeket összevonva, további koordinációra léphet együttműködő partnereivel, külső feladatellátóival.

A feladatok gazdasági társaságban történő ellátásának előnyei:

- **A Kulturális Városközpont projekt erősebb képviselőjének hatékony eszköze a gazdasági társaság.**
- A szervezeti forma tág lehetőséget ad a feladatkörön belül új, **innovatív megoldások** keresésére és megvalósítására.
- A beolvasással olyan profilú önkormányzati fenntartású cég alakul ki, amely kulturális, társadalmi tevékenységet folytat, újságot ad ki, televíziós csatornát működtet, tehát **lehetővé válik a kulturális szervező, marketing és technikai feladatok hatékony, koordinált elvégzése.**
- A dinamikusabb programszervezés lehetővé teszi az Újbuda sajátos demográfiai karakterét figyelembe vevő, **generációk találkozását elősegítő programszerkezet** kialakítását
- A GT a kibővült infrastruktúrára építve, az UPI megszűnését követően tovább viheti az **újbudai pedagógusokkal való kapcsolattartás** hagyományait és újabb, akár generációk között programelemekkel bővítheti a kooperációs palettát.
- A szervezetek integrációjával **gyors, rugalmas, piaci viszonyokhoz edződött társaságot kaphatunk**, mely magas színvonalon, dinamikusán látja el az önkormányzati és nem önkormányzati feladatait.
- **A kibővített feladatkörű, megújult GT** hatásosan szolgálhatja a társadalmi kohézió erősödését. Széles körű kulturális együttműködési hálózatot alakíthat ki a meghatározó szereplőkkel.
- Szakmai szempontból, egy megfelelően előkészített közszolgáltatási szerződéssel **garantálható a kötelező feladatok teljesítése.**
- A gazdasági társaság jogosult és alkalmas lesz **gazdaságfejlesztési és turisztikai célú pályázati források lehívására és önkormányzati támogatás fogadására egyaránt.**

III. HELYZETELEMZÉS

Bevezetés

Kerületünk 33,47 km²-es területével, valamint csaknem 140-ezer lakosával Budapest egyik legnagyobb kerülete.

Természeti értékeink (Sas-hegyi természetvédelmi terület, Lágymányosi öböl, Feneketlentő, Gellért-hegy) kellemes környezetet biztosítanak az itt élőknek, és idevonzanak kikapcsolódásra vágyó, más kerületekben élő embereket is.

Családi házas övezetek, lakótelepek, új lakóparkok, üdülő körzetek, ipari és egyetemi negyedek egyaránt megtalálhatók a huszonegy különböző jellegű, más-más arculattal, múlttal, hagyományokkal rendelkező városrészben (Albertfalva, Dobogó, Gazdagrét, Gellérthegy, Hosszúrét, Infopark, Kamaraerdő, Kelenföld, Kelenvölgy, Kőérberek, Lágymányos, Madárhegy, Órmező, Órsőd, Nádorkert, Péterhegy, Pösingermajor, Sasad, Sashegy, Spanyolrét, Szentimreváros). Az önkormányzat feladata, hogy az itt élők eltérő kulturális szokásaihoz és igényeihez sokszínű programot és megfelelő közösségi szintereket biztosítson.

Az elmúlt évek során a kulturális élet szerkezete jelentősen megváltozott. Egyre jelentősebb szerepet vállalnak a kulturális célú magán-kezdeményezések, nonprofit cégek, a civil és egyházi szervezetek által szervezett programok.

Az átalakult kulturális igényeknek és szokásoknak megfelelően az önkormányzat is egyre nagyobb teret ad az együttműködő partnereknek, hogy a kulturális kínálat minél színesebb, változatosabb legyen.

Az önkormányzat a hatályos jogszabályok szerinti kötelező közművelődési feladatait döntően az Újbudai Kulturális Intézet működtetésével, közművelődési megállapodásokon és civil szervezetek részére nyújtott támogatásokon keresztül látja el.

Intézményhálózat

Közművelődési intézmények

Önkormányzati fenntartású intézmények

A kerület 1982-től a közművelődés területén korábban nem létező intézményhálózatot alakított ki: a közösségi házak rendszerét. Elsőként Őrmezőn, majd ezt követően Lágymányoson, Albertfalván, Kelenvölgyben, Gazdagréten jött létre közösségi ház. 1983-ban nyílt meg a Kamaraerdei Ifjúsági Park.

A Kamaraerdei Ifjúsági Park 2000. január 1-től már közhasznú társaságként üzemelt, majd később nonprofit kft. formában, nem önkormányzati fenntartással. A Lágymányosi Közösségi Ház és az albertfalvi VSZM Közösségi Ház 1999. december 31-én megszűnt, azonban ezzel egy időben az önkormányzat önálló intézménnyé alakította a korábban csak közösségi szintértéként üzemelő Albertfalvi Közösségi Házat és létrehozta a Karinthy Szalont, melynek telephelye az 1983 óta működő Bartók '32 Galéria volt, ma azonban a Karinthy Frigyes út 22. szám biztosít számára helyet.

Az intézményrendszer 2010-ben bővült ismét, megteremtve a lehetőségét egy helytörténeti kiállítóhely kialakításának, valamint vállalva a Kelenvölgyi Könyvtár működtetését. Őrmezőn a Kérő u. 3. sz. alatt lévő használaton kívüli épületeregység átalakítása után lehetőség nyílt Újbudán olyan alkotóműhely működtetésére, amely valamennyi korosztály számára teret biztosít a kreatív alkotókedv kiteljesítésére (kerámiaműhely, festőműterem, tánc-, színházi próbaterem). A kerámiaműhely működéséhez szükséges eszközök egy részét már 2011-ben a Q-Ageing pályázat kapcsán beszerezték.

Az intézményrendszer átalakítása a gazdaságosabb és racionálisabb működés, valamint a minőségi programokat és szolgáltatást nyújtó, 21. századi közművelődési és kulturális lehetőségek biztosítása érdekében fogalmazódott meg 2011 elején. Az önkormányzati törvény (1990. évi LXV. tv. 8. § (1) bekezdése), 2013. január 1-től a 2011. évi CLXXXIX. tv. 23. §) értelmében a kerületi önkormányzat feladata különösen a helyi közművelődési tevékenység támogatása, a kulturális örökség helyi védelme. A muzeális intézményekről, nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló törvény és a kulturális alaptörvény (1997. évi CXL. tv. 78. §) szerint a fővárosi kerületek kötelezően ellátandó közművelődési feladataikat intézmény biztosításával kell végezniük. A kerületi Képviselő-testület 2011 májusában döntött arról, hogy a több évtizedes múltra visszatekintő intézményhálózatot átszervezve, az államháztartás rendjéről szóló 2011. évi CXCV. tv. 11. § (2) bekezdése alapján összeolvasztással, Újbudai Kulturális Intézet néven új intézményt hoz létre, az eddig fenntartott intézmények teljes körű jogutódjaként.

Az Újbudai Kulturális Intézet alapító okiratban meghatározott közfeladata:

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL törvényben meghatározott

- a) közművelődési tevékenység,
- b) könyvtári szolgáltatás,
- c) közérdekű muzeális gyűjtemény kezelése és bemutatása.

Székhelye: 1111 Budapest, Szent Gellért tér 1-3.

Telephelyei:

- a) Albertfalvi Közösségi Ház – 1116 Gyékényes u. 45-47.
- b) Alkotóház – 1112 Kérő u. 3.
- c) Bartók '32 Galéria – 1111 Bartók Béla út 32.
- d) Etele Helytörténeti Gyűjtemény – 1117 Erőmű utca 4.
- e) Nyugdíjas Klub – 1119 Petzval J. u. 42. – Kelen Közösségek Háza
- f) Gazdagréti Közösségi Ház – 1118 Törökugrató u. 9.
- g) Karinthy Szalon – 1111 Karinthy Frigyes út 22.
- h) Kelenvölgyi Könyvtár – 1116 Bazsalikom u. 24.
- i) Kelenvölgyi Közösségi Ház – 1116 Kardhegy u. 2.
- j) Őrmezei Közösségi Ház – 1112 Cirmos u. 8.
- k) 1111 Bercsényi utca 10.
- l) Albertfalvi Hely- és Iskolatörténeti Gyűjtemény - 1116 Pentele u. 8.

A községi házak szakmai és személyi feltételeinek biztosítása az újonnan létrehozott Újbudai Kulturális Intézet feladata.

- **Albertfalvi Közösségi Ház** – Az intézmény 2000-től működik önállóan, előtte a Kamaraerdei Ifjúsági Park telephelyeként üzemelt a helyi civil szervezetek befogadjaként. Mára elmondható, hogy az Albertfalvi Közösségi Ház kialakult programstruktúrával rendelkezik, megvannak a hagyományos rendezvényei, évről-évre nő a látogatottság. Az Albertfalvi Napok és a gyermeknapi program hagyományá vált, a ház Gesualdo Kamarakórusa kiváló minősítést kapott, és több jeles versenyen kitűnően szerepelt. A régebben is itt működő civil szervezetekkel sok a közös program. A technikai felszereltség megfelelő, az éves eszközbeszerzési pályázaton folyamatosan tovább javítható, modernizálható. A helyi nevelési- oktatási intézményekkel a kapcsolat jó, a külföldi kapcsolatok is fejlődnek, pl. a testvérvárosi művészeknek szervezett kiállítások formájában.
- **Alkotóműhely** – Újbuda Önkormányzata tiszteletben tartva és segítve a kerületben működő amatőr művészeti csoportok aktív tevékenységét 2010-ben az Őrmezei Közösségi Ház részegységeként megalapította az Újbudai Alkotóműhelyt azzal a céllal, hogy az öntevékeny előadó- illetve alkotóművészeti műhely munkának lehetőséget kínáljon. Az európai Q-Ageing programban 2011-ben a műhelyek eszközeinek beszerzése megkezdődött.

A Kulturális Konceptióval egy időben indul vizsgálat annak feltérképezésére, hogy hatékony és eredményes-e a Humánszolgálati Igazgatóság 60+ Programközpontjától különválasztani a részben azonos tevékenységgel működő Alkotóházat, valamint a KULTI jelenlegi szenior programjait. A Humánszolgálati Igazgatóságon olyan tudás és tapasztalat gyűlt össze az európai uniós és országos programoknak köszönhetően az adott témában, hogy meg kell fontolni az összes 60+ és szenior program Humánszolgálati Igazgatóságba való integrálását.

- **Bartók'32 Galéria** – kiemelt feladatai közé tartozik a kortárs képzőművészeti kiállítások szervezése és rendezése. Az intézmény tudatosan koncentrálna a náluk megjelenő művészek szakmai elismertségére, így mára komoly rangot vívott ki a budapesti kiállítótermek és galériák sorában. Az Önkormányzat célként tűzi ki,

hogy a megújult Bartók'32 Galéria jobban illeszkedjen a Bartók Béla úti Kulturális Városcsopont vérkeringésébe, valamint felkerüljön Budapest kulturális térképére is. Ehhez a képzőművészeten kívül kísérletként más művészeti ágakat is erősebben kíván meghonosítani a galériában, esetleg annak átnevezésével is. Célja továbbá, hogy a Bartók'32 Galéria szorosan működjön együtt az adott terület kulturális szereplőivel, valamint az Önkormányzattal közművelődési megállapodásban lévő intézményekkel, szervezetekkel. A Kulturális Városcsopont projekt részeként a színtér jelentősen kibővült és számos új funkciót kapott, így alkalmassá vált nem csak kiállítások rendezésére, de színelőadásokra, komoly- és könnyűzenei koncertekre, irodalmi és tudományos előadások megtartására, vetítésre, stb.

- **Etele Helytörténeti Kör** – korábban az Őrmezei Közösségi Ház telephelyeként működött. A gyűjtemény kezelését a helytörténeti egyesület végezte. 2010-ben szervezetileg a Karinthy Szalonnához került, ekkor kezdődött meg a helytörténeti anyag rendszerezése. A helytörténeti emlékeken, leleteken kívül számos műszaki, technikatörténeti különlegesség is megtalálható a gyűjteményben. A heti két alkalommal nyitva tartó kiállítás látogatottsága igen szerény.
- **Nyugdíjas Klub** – sok éves hagyomány alapján működik a klub, gyakorlatilag teljes önállósággal, ma már Kelen Civil Közösségek Háza néven, nem csak a senior korosztály számára nyújtva programkínálatot és közösségi teret.
- **Gazdagréti Közösségi Ház** – alapfeladatának tekinti, hogy közösségi színteret biztosítson minden gazdagréti polgár számára. Nagy hangsúlyt fektetnek a számítógépes centrumuk működtetésére. Hagyományos helyi rendezvények a Gazdagréti Ősz, a gyermeknap, a bálók, táncos rendezvények, valamint a sakk versenyek. Az intézmény részeként üzemel a RÉT Galéria, amely számos hazai és külföldi művész megismerését tette már lehetővé az itt élők számára, mindemellett lehetőséget biztosítva ifjú tehetségek, amatőr képzőművészek bemutatkozására is.
- **Karinthy Szalon** – számos hazai képző- és iparművész kiállításának biztosít helyet. Az Önkormányzat célja, hogy korosztályilag is meghatározza a Szalon célközönségét, és inkább az idősebb generáció igényeit is jobban kiszolgálja a jövőben akár más művészeti ágak bevonásával is.
- **Kelenvölgyi Könyvtár** – 2010-ben vette át a működtetését a Kelenvölgyi Közösségi Ház, mivel a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár fiókkönyvtáraként nem működhetett tovább, és az önkormányzat szerette volna helyben biztosítani a kelenvölgyiek számára továbbra is a könyvtári ellátást.
- **Kelenvölgyi Közösségi Ház** – tevékenységei között megtalálhatóak a sokéves hagyományokkal bíró rendezvények, a képzőművészeti kiállítások, zenei, színházi események, mozgásos és gyermek programok is. Rendszeresen itt rendezi néhány kerületi civil szervezet báljait, előadásait. A helyi egyesületekkel az együttműködés zavartalan, több rendszeres, közös rendezvényük is van, segítik egymás munkáját. Az intézmény kapcsolata folyamatos a helyi nevelési-oktatási intézményekkel és a Kelen SC-vel.
- **Őrmezei Közösségi Ház** – a lakótelepen élő mintegy 8000 ember kulturális, közösségi, információs, szórakozási és mozgásigényét hivatott kielégíteni. A tevékenységstruktúra igen változatos és széles: gyermek és ifjúsági szakkörök,

műhelyek, művészeti tevékenységek, színházi, zenei, képzőművészeti amatőr csoportok, alkotó közösségek működtetése, társasági, családi programok szervezése, praktikus ismereteket adó, életminőséget javító tanfolyamok, klubok, hagyományokat ápoló rendezvények szervezése (bálok, megemlékezések jeles évfordulókról), kiállítások szervezése amatőr alkotók számára, a lakosság rekreációs és szabadidősport tevékenységét segítő mozgásos tanfolyamok, egészséges életre nevelés. Az intézmény egyedülálló nyugdíjas szintársulatot hozott létre Tarka Színpad néven, továbbá a Commedia 2000 Diákszínpad is komoly sikereket ért el már az elmúlt években. A civil szervezetekkel a kapcsolattartás folyamatos, sok közös rendezvény, fórum helyszíne a ház.

- a Bercsényi u. 10. alatti telephely kialakítása még nem történt meg, jelenleg nem üzemel.
- **Albertfalvi Helytörténeti Gyűjtemény és Iskolamúzeum** – 1990-ben kapta meg az önálló működési engedélyt. A KULTI részeként működik egy régi épületben, amely a Don Bosco Katolikus Általános Iskola területén áll, de leválasztott részként, és amelyet az önkormányzat az Esztergom-Budapesti Főegyházmegyétől bérelt ki az egyházi iskolaátadáskor 99 évre azzal a kikötéssel, hogy kizárólag a hely- és iskolatörténeti gyűjtemény üzemeltethető benne. Amint ez megváltozna, a bérleti szerződés hatályon kívülé válik, és az épületrész használati joga az iskolára száll vissza. Az intézménynek fontos szerepe van a kerületi és városrészi lokálpatriotizmus erősítésében, a helytörténeti emlékek gyűjtésében és rendszerezésében, ami a jövőben az egyik alapja lehet egy kerületi szintű gyűjteménynek. Állandó kiállításai mellett időnként időszakos kiállításokat is rendez.

Egyéb fenntartásban működő intézmények

- **Budapesti Művelődési Központ** – Az 1979-től Budapest közigazgatási területén lévő művelődési házak módszertani irányítója. Fenntartója a Fővárosi Önkormányzat, alapfeladatát a budapesti szakmai szolgáltatások képezik. A Kelenföld központjában elhelyezkedő intézményben rendszeresek a családi programok, felnőttképzési tanfolyamok, kiállítások, gyermekrendezvények, játszóházak, és az épületben működik az internet szolgáltatást is kínáló Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Kelenföldi fiókkönyvtára.
- **TIT Stúdió** – Az 1970 óta működő TIT Stúdió Egyesület létrejött a Kossuth-díjas Öveges József professzor nevéhez fűződik. Kiemelten közhasznú egyesület, melynek rendezvényei jól ismertek, és méltán népszerűek a lakosság körében. Rendszeres programjai között megtalálhatók az ismeretterjesztő kiállítások, tudományos kisfilmek bemutatói, tanártovábbképzések, tudományos játszóházak, természetbarát és környezetvédelmi szabadidős rendezvények.
- **TEMI Fővárosi Művelődési Háza** – A kerületben működő legrégebbi közművelődési intézmény, 2011-ben ünnepelte 60 éves fennállását. 1951-ben Dallos Ida Kultúrotthonként nyílt meg, 1961-től Szakszervezetek Művelődési Háza, 1979-től Szakszervezetek Fővárosi Művelődési Háza néven volt ismert. 2001-től él a jelenlegi elnevezés, mivel jelenleg civil szervezeti formában működik. Változatos programjai tartalmassz szabadidős lehetőségeket nyújtanak valamennyi korosztály számára. Infrastrukturális adottságai új épületük elkészülése után is

lehetőséget nyújtanak nagyobb rendezvények, színházi előadások megszervezésére is. Az önkormányzat közművelődési megállapodás keretében támogatja tevékenységét.

- **MU Színház** – A MU Színház 1994 óta működő független non-profit kulturális egyesület, mely a korábbi Lágymányosi Közösségi Ház önkormányzati tulajdonú épületében kap helyet bérleti szerződés alapján. Befogadó színház, saját társulata nincs. A MU rendelkezik a kortárs előadó-művészetet specifikusan szolgáló, egyik legjobb minőségű színháztechnikával. Az előadások száma évadonként meghaladja a százat, nemzetközileg is elismert, hiszen fesztiváljain a világ legnevesebb táncosai, zenekarai lépnek fel, akik a mindenkori művészi progresszivitás képviselői. A MU Színház évek óta befogadja az Alternatív Színházi Szemlét, részt vett a II. Kortárs Dráma Fesztiválon, több ízben rendezte meg a „Szünetjel” kortárs akusztikus improvizatív zenei fesztivált, a Nemzetközi Kortárs Tánc Fesztivált, 1999-től saját rendezésében tűzi műsorra fiatal magyar koreográfusokat bemutató fesztiválját, illetve befogadó színháza az országos Szóló és Duó Táncfesztiválnak is. 1998 óta működik a MU Színház Galériája, ahol havonta más-más hazai és külföldi fotóművész tánchoz, színházhoz, emberhez kötődő munkáit fogadja, részt vett az Országos Fotóhetek rendezvénysorozatban. Kulturális rendezvényein kívül lehetőséget és teret biztosít a kortárs táncműhelyeknek, próbatermet és bemutatóközpontot kínál az alternatív csoportosulásoknak. Rendszeres helyszíne az Újbuda Jazz Fesztiválnak is. Évek óta itt rendezik a kerületi vers- és prózamondó versenyt. Tevékenységét az önkormányzat több formában is támogatja.
- **Fonó Budai Zeneház** – A Fonó folyamatos fellépési lehetőséget biztosít a Kárpát-medence népzenei együtteseinek Magyarország különböző zenei eseményein, fesztiváljain. Világzenei jazz-formációkat mutat be a magyar közönségnek, illetve a magyar együtteseket delegálja külföldi fesztiválokra, többek között: Ausztria, Bulgária, Csehország, Finnország, Franciaország, Lengyelország, Mexikó, Németország, Olaszország, Skócia, Spanyolország, Ukrajna, Tibet, Törökország vagy Tunézia nivós zenei eseményeire. Az Utolsó Óra program teljes körű megszervezése és lebonyolítása is a Zeneház érdeme: számos erdélyi, felvidéki, kárpátaljai, partiumi, vajdasági és magyarországi zenekar hangszeres zenéjét vették fel a Fonó stúdiójában. 1997 szeptembere és 2001 decembere között 114 együttes kb. 1300 órányi repertoárját archiválták több mint 1100 CD-n. Átmeneti nehézségek után az intézmény újra működik, amelyet önkormányzati támogatással is segítünk.
- **Karinthy Színház** – Kerületünk egyetlen hagyományos, professzionális kőszínháza a Karinthy Színház, mely Karinthy Frigyes irodalmi hagyatékának népszerűsítését magánvállalkozásként, önállóan, állandó társulat nélkül végzi. Évente új bemutatókkal színesíti a kerület kulturális palettáját. A Karinthy Színházat szívesen látogatja minden korosztály, egyre népszerűbbek a bemutatókra szóló és a nyugdíjas bérletek is. Az intézmény a felmerülő új igények mentén ma már számos, gyermekeknek szóló előadást is rendez, együttműködve a helyi iskolákkal. Tevékenységét az önkormányzat támogatja.
- **A38 Hajó** - Az Artemovszk 38 egy 1968-ban épült ukrán kőszállító hajó, mely hosszú utat tett meg azért, hogy új életre keljen és megkezdje utazását a jövőbe. Az

átalakított, immár A38 névre keresztelt hajó 2003 áprilisától horgonyoz jelenlegi állomásán, a Duna budapesti szakaszán, a Petőfi híd budai hídfőjének déli oldalán. Az A38 célja, hogy magas színvonalú programjaival modern, nemzetközi művészeti, közösségi, szórakoztató és rendezvényközponttá, izgalmas hangulatú, pezsgő helyé váljon. Teret és találkozási lehetőséget biztosít különböző foglalkozású csoportoknak és közösségeknek, elősegíti a párbeszédet és a kreatív együttműködést a különböző művészeti ágak között. Az A38 elsősorban zenés helyszín. A zenei műfajok széles skáláján érdekes jazz, világzenei, kortárs zenei és komolyzenei programmal szolgál; előnyben részesíti a multikulturális produkciókat, az új művek bemutatását. Az A38 kiállítóhely is, a nemrégiben hozzá csatolt dereglye színvonalas kiállítóteret kínál, amelyet az intézmény folyamatosan ki is használ. Önkormányzati támogatással állandó helyszíne a hajó az Újbudai Jazz Fesztiválnak is. 2011-ben a Lonely Planet közönségsvavazása alapján megnyerte a világ legjobb szórakozóhelye címet. 2015. március 15-től a Petőfi TV helyszíne.

- **SZKÉNÉ Színház** – A Budapesti Műszaki Egyetem keretein belül működő, alternatív színházi társulatokat befogadó színház, melynek jellegzetessége a művészeti ágak – színház-, tánc-, fotó-, film-, illetve képzőművészet – együttműködésének generálása és kommunikációjuk megteremtése. Évente rendez külföldi tanárok részvételével workshopot, illetve nemzetközi mozgásszínház találkozót is.
- **Tranzit Art Café** – Az Önkormányzat 2004-ben pályázatot írt ki a Bukarest utcai volt Volánbusz-pályaudvar kulturális célú hasznosítására. A pályázat nyertese jól működő kulturális kávéházat hozott létre ezen a helyen, melyben többek között fotó- és képzőművészeti kiállítások, internet elérési lehetőség, irodalmi estek, könyvbemutatók, gyermekprogramok kaptak helyet. Hagyománnyá vált az elmúlt években a különlegességnek számító silent movie (csendes mozi), amely kertmoziként indult, és már egész évben üzemel a hét meghatározott napjain. A kulturális tevékenységeket az önkormányzat ezen a szintén is támogatja.
- **Molnár C. Pál Műteremház** – tevékenysége nem korlátozódik a Molnár C. Pál gyűjtemény bemutatására, hiszen baráti körük közreműködésével és javaslataira kiállításokat és különböző kulturális programokat szerveznek, melyeket az önkormányzat támogat. Újszerű kezdeményezésük, hogy rendszeressé és szervezetté tették a „történelmi városnéző sétákat” a kerületben és Budapesten egyaránt. Ezekre egyre inkább igény mutatkozik a fővárosi lakosság és a külföldiek körében egyaránt.
- **Budai Művészház** – Botka Valéria és Csányi László szellemiségét folytatja különböző zenei képzéseket és műsorokat szervezve, a komolyzene kiemelt képviselőinek közreműködésével. A két világhírű karvezető lakóházában folyó zenei tevékenység a kerületi kulturális programkínálatot bővíti önkormányzati támogatással.

Nevelési-oktatási intézmények

A nevelési-oktatási intézmények jelentős alkotó és közvetítő szerepet vállalnak a kerület kulturális életében. Mintegy 30 óvoda, 20 általános iskola, és több mint 20 középiskola működik a kerületben különféle fenntartásban (állami, egyházi, alapítványi).

Az alap- és középfokú oktatási intézmények tanórán kívüli tevékenysége rendkívül sokoldalú és sokszínű: az énekkarokon, a néptáncsoportokon, irodalmi színpadokon, diákszínházi stúdiókon keresztül a helytörténeti kutatómunkán, kiállításokon át a helyi rendezvényekig minden megtalálható.

A Weiner Leó Zeneiskola és Zeneművészeti Szakközépiskola a kerület kulturális életének meghatározó eleme, a kerületi rendezvényeken való rendszeres közreműködéssel, és nem utolsósorban színvonalas képzéssel, zenekaraival vívta ki az országos, sőt nemzetközi elismerést, legutóbb 2011-ben a Prima Primissima díjat.

Az egyetemi városrészek kari rendezvényei, és a kollégiumok programjai is színesítik kerületünk kulturális életét.

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, a Budapesti Corvinus Egyetem, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem, az Általános Vállalkozási Főiskola, az Edutus Főiskola, a Gábor Dénes Főiskola, az Eötvös Loránd Tudományegyetem karai mind megtalálhatók a XI. kerületben. Mindez megteremti egy sajátos kulturális infrastruktúra kialakításának igényét ebben a térségben, amely magában foglalja szórakozóhelyek mellett a kulturális programok befogadására, megszervezésére alkalmas és hajlandó intézmények támogatását is. Ugyanakkor az Önkormányzat olyan pozitív változásokat szeretne a jövőben a kulturális élet területein, melyek jobban be tudják vonni részben a főiskolás, egyetemista, részben a pályakezdő korosztályt a 18-35 év közöttieket.

Közgyűjteményi intézmények

Könyvtár

A kerület lakosságának könyvtári ellátását a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár 3 egysége biztosítja, melyek a kerület különböző városrészeiben találhatók: **Lágymányoson, Kelenföldön, Gazdagréten.** A **Kelenvölgyben** működő könyvtárat az Újbudai Kulturális Intézet működteti jelenleg.

Az Önkormányzat minden évben, így a jövőben is támogatja a kerületi könyvtárfiókok állományát.

Múzeum

Kerületi illetőségű az **Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum Műszaki Tanulmánytár**, melynek a Kaposvár u. 9-11. számú épületében nincs lehetősége önálló kiállítóhelyiség kialakítására. Az egyedülálló gyűjtőkörrel rendelkező múzeum, ún. „nyitott napokat” tart, így próbálja gazdag gyűjteményét népszerűsíteni.

Csonka János életének és munkásságának bemutatására létrejött a Csonka János Alapítvány, amely a műszaki ismeretterjesztés és a helytörténeti emlékek gyűjtésére egy múzeum létrehozását határozta el. A múzeum a Bartók Béla út 31. alatt található, de az üzemelése jelenleg szünetel, az alapítvány tervezi az újra nyitást.

Az **Eötvös József Collegium állandó kiállítása** a Ménesi úton található szellemi központ, a Collegium történetét, hivatástörténetét mutatja be 1895-1950 között. A gyűjtemény nyilvános, mindenki számára látogatható.

Helytörténeti gyűjtemények

Az Albertfalvi Helytörténeti Gyűjtemény és Iskolamúzeum és az Etele Helytörténeti Kör az Újbudai Kulturális Intézet részeként működnek.

Egyéb galériák

Kerületünkben számos galéria működik, amely részben a Kulturális Városcsözpont programnak is köszönhető:

- A 38 Galéria
- BMK Galéria
- Bartók 32 Galéria
- Bocskai Galéria
- Budai Klub Galéria
- Csíkihegyek Galéria
- Godot Galéria
- Hadik Galéria
- Három Hét Galéria
- Karinthy Szalon
- Kó-Tár-Lat Galéria
- Molnár C. Pál Múterem Galéria
- Rét Galéria
- Újbuda Galéria
- Scheffer Galéria
- Szatyor Bár Galéria
- Tető Galéria
- Faur Zsófi Galéria
- Tranzit Art Café
- RANDOM Galéria
- Artphoto Galéria
- Palmetta Design
- Defo Labor
- Art IX.-XI. Galéria
- Bor és Kézműves Galéria
- Próféta Galéria

Újbuda Kulturális Városcsözpont program

Újbuda Önkormányzata több éve döntött az Újbuda Kulturális Városcsözpont létrehozásáról, amely a Bartók Béla út történelmi városcsözponti rangját kívánja visszaállítani a hagyományokban és történelmi elemekben bővelkedő akcióterületen. Ahhoz, hogy a kerület e városszerkezeti, építészeti és közlekedési szempontból kiemelt szakasza a látogatottságát növelő kulturális, közösségi és kereskedelmi funkciókkal bővüljön, létrejöhessen Budapest új tematikus főutcája, összetett városcsözfejlesztési program kidolgozására volt szükség.

Az akcióterület Lágymányos, Szentimreváros és Gellérthegy városcsözrészekben helyezkedik el. A funkcióbővítő városcsözrehabilitációs fejlesztéssel kiépül a kerület kulturális központja. Ennek során a közművelődéssel, kultúrával kapcsolatos intézmények, látnivalók, a gasztronómiai élvezetet nyújtó és irodalmi-zenei emlékeket felelevenítő vendéglátóhelyek, elsősorban az útmenti, gépjárműforgalomtól megkímélt közterekhez kapcsolódva települnek a területre. A gyalogos közterek színvonalas kialakításával és a közterületek köré települő intézmények fejlesztő hatására a Bartók Béla út menti üzletek is átépülnek, igényesebb portált kapnak, profiljuk a kulturális kereskedelem irányába mozdul el.

Az új központ nemcsak Újbuda és a szomszédos kerületek, valamint a déli agglomerációs települések lakói számára teremtett színvonalasabb közművelődési, szabadidő-eltöltési lehetőségeket, de a fejlődés következtében a híre egyre terjed Budapest egészén belül. Az Önkormányzat az elmúlt három évben minden, az akcióterületen lévő kiállítóhellyel, színvonalas étteremmel, kávézóval jó kapcsolatot alakított ki, több közös programot is szervezett vagy támogatott (B32 átadása, Design Hétvége több alkalommal, Cseh Tamás Nap), valamint az ott működő KULT11 Egyesülettel is szoros kapcsolatot ápol. Éppen ezért 2015-ben a Bartók Béla út legfrekvenciáltabb részén, a Bartók Béla út 32. szám alatti galériában egy, a kulturális utca arculatához jobban illeszkedő, a kortárs művészetek felé nyitó kulturális teret kell létrehozni, mely képes az együttműködésre a szomszédságában álló galériákkal, kiállítóhelyekkel.

A Kulturális Városközpont programnak köszönhetően az eredeti tervekhez híven, mégis korszerűen újult meg a körtéri Gomba épülete, mely ma már mindhárom cikkelyében működik is. A körtér és vele együtt a Gomba ugyanakkor az 1956-os események fontos és kiemelt helyszíne volt, melyre igazán méltó módon eddig nem „emlékezett” az adott terület. Éppen ezért 2015 májusában nemzeti nyílt pályázatot írt ki az Önkormányzat egy, léptékében és műfajában sem kötött, nem monumentális, korszerű, a tér adottságaihoz, forgalmához illeszkedő emlékmű létrehozására.

Épített örökség

Újbuda belső részének városképét a múlt század első évtizedében épült több emeletes bérházak, polgárházak sora határozza meg a Gellért tértől a Móricz Zsigmond körtérig. A Kulturális Városközpont (KVK) ezen a területen jött létre, ezt a területet szélesíteni kell a Műegyetem, valamint a Villányi és Ménesi utak felé. Nemcsak azért, mert számos kulturális térnek (egyetem, színház, múzeumok) adnak helyet, hanem az épített örökség miatt is. Már most számos kultúrtörténeti séta működik nagy sikerrel a kerületben, melyek éppen ezekre az adottságokra építenek, számukat növelni szükséges.

A kerületi lakások száma folyamatosan bővül, számos lakópark jött létre Újbuda külső területein, amely sok fiatal család betelepülését is jelentette, kedvező hatást gyakorolva a lakosság korösszetételére.

A Lágymányosi-öböl és a Kopaszi-gát területének rendezésével európai színvonalú közpark jött létre, egy XXI. századi pihenőhely, ahol minden korosztály megtalálja kedvelt helyeit, időtöltéseit. A város távolabbi pontjairól is rendszeresen járnak ide fiatalok és idősek. Ugyanez mondható el a Bikás parkról, mely az utóbbi években komoly fejlesztéseken ment keresztül, korszerűen, többféle korosztály igényeit kiszolgálva és számos szabadidő-eltöltési lehetőséget szem előtt tartva.

Az Önkormányzat rövid távú tervei között szerepel, hogy a rákparti területeket az A38 Hajó közelsége miatt még inkább bevonja a nyári szabadidős és kulturális életbe.

Természeti örökség

Újbuda területén két természetvédelmi terület található: a Budai Sas-hegy Természetvédelmi Terület és a Gellért-hegy Természetvédelmi Terület. Mindkettő a Duna - Ipoly Nemzeti Parkhoz tartozik.

A Budai Sas-hegy Természetvédelmi Terület 1957-ben nyert védeltséget az Országos Természetvédelmi Tanács 985/57. sz. határozatával. Törzskönyvi száma: 64/TT/57. A harminc hektáros terület legmagasabb pontján 259 méter magasságban van a tengerszint felett, védett állatokban és növényekben gazdag. Ma már a területet kiegészíti a Sas-hegyi Látogatóközpont (Tájék u. 26.; információ: 30/408-4370; web: www.sas-hegy.hu).

A Gellért-hegy Természetvédelmi Terület védetté 1997-ben vált, az 1/1997. (I.8.) számú KTM rendelettel. Törzskönyvi száma: 132/TT/76. A Terület 39 hektáros zöldterületével milliós évi látogatószámot mutató, frekvenciált pihenőhely és turisztikai állomás. A Gellért-hegy oldalában nyílik a Sziklakápolnát magába foglaló, fokozatosan védett Szent István-barlang. A hegy ma nagyrészt parkosított, ám fellelhetőek a hajdani növényzet maradványai is. Sárgás habszegfű egyedül itt él hazánkban.

A két ütemben kialakított Kamaraerdei Tanösvény interaktív módon mutatja be a terület élővilágát, természeti kincseit. Gyerekek és felnőttek egyaránt látogathatják.

Köztéri alkotások, emléktáblák

A történelmi eseményeknek és a kerülethez kötődő neves személyiségeknek állítanak emléket, a tereinket díszítő köztéri műalkotások és az épületek falán elhelyezett emléktáblák. Ezek gazdagítása, megóvása az önkormányzat fontos feladata. Jelenleg 125 köztéri műalkotás (szobor és domborműves tábla), valamint több mint 180 egyszerű emléktábla található a kerületben.

Művészeti élet

Az ország bármely más városához, illetve kerületéhez viszonyítva a XI. kerület ad otthont a legtöbb művésznek. Több mint 600 jegyzett festő, szobrász, grafikus, iparművész, színművész, énekes, táncos találta meg számítását Újbudán. Lényeges az, hogy nemcsak itt élnek és dolgoznak, hanem közülük jelentős számban vesznek részt a kerület kulturális és közéletében is. Annak ellenére, hogy a művészeti ágak reprezentáns intézményeinek többsége – a főváros kulturális hagyományaink történelmileg kialakult sajátossága miatt – a Duna pesti oldalán található, az itt élő művészek, akik a legkülönbözőbb művészeti ágakat képviselik, egyre több helyet és lehetőséget találhatnak az alkotásra, kibontakozásra és bemutatkozásra Újbudán.

Képző- és iparművészet

Az alkotóművészek kiállításainak számos galéria és kiállítóhely ad otthont, melyek száma az utóbbi években jelentősen nőtt. Ezek mellett más intézmény is rendez alkalomszerűen képzőművészeti kiállításokat, mint a Fonó Budai Zeneház, a MU Színház, és láthatunk kiállításokat a Park Hotel Flamenco, valamint a Hotel Gellért termeiben is.

Számos képzőművészeti szabadiskola, műhely, tanfolyam működik a kerületben, lehetőséget teremtve a művészpálánták fejlődésének, kibontakozásának. Az Önkormányzat a használaton kívül álló pincéket, szuteréneket kedvezményesen adja bérbe fiatal, az egyetemről éppen kikerült képző- és iparművészeknek. Több példa is volt erre az elmúlt években, eddig mindvégig eredményesen. Ezek a kisebb helyiségek főleg a belső Bartók Béla úton vagy annak szűkebb vonzaskörzetében találhatóak. A kedvezményes bérletért cserébe a kerületi kulturális és közművelődési programokba kell intenzíven bekapcsolódnia.

Kerületünk nagy múltú képzőművészeti szerveződése, a DunapArt Művészeti Társaság. Kezdeményezésére és szervezésében 2002 óta megrendezik a Magyar Festészet Napját. A rendezvény kerületi kötődésű művészek bevonásával indult útjára, mára azonban már a kerület, a főváros és a minisztérium támogatásával országos, sőt nemzetközileg ismert és elismert eseménnyé nőtte ki magát.

Irodalom

A kerület irodalmi múltja igen gazdag, olyan nagynevű alkotók éltek itt, mint például Móricz Zsigmond, Kosztolányi Dezső, Karinthy Frigyes, Karinthy Ferenc, Ottlik Géza, Kálnoky László, Kormos István, Somlyó Zoltán, vagy Zelk Zoltán, de a mai irodalmi élet több jelentős alkotója is kerületünk lakója.

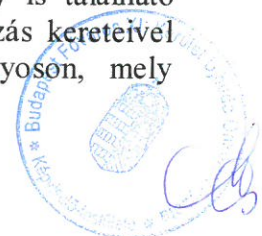
Az Ünnepi Könyvhétnek régi hagyománya van kerületünkben, hiszen itt lakott Supka Géza az országos Könyvhét kezdeményezője. Több nekibuzdulásra, de végül is 2004 óta folyamatosan, minden évben megrendezi ezt a programot az Önkormányzat, először a Móricz Zsigmond körtéren, ma már az Allee melletti sétányon.

A 2009-ben megnyílt Hadik Kávéház és Szatyor Bár a nagy elődként tisztelt múlt század eleji irodalmi kávéház legjobb hagyományait kívánja feleleveníteni, így a művészeti galéria üzemeltetése mellett rendszeresen az irodalmi programok, író-olvasótalálkozók, könyvbemutatók, vitaestek. A Kávéházban Irodalmi Szalon működik, ezenkívül több kiadóval, valamint a Fiatal Írók Szövetségével is dolgoznak irodalmi programok bemutatásán.

Előadóművészet

Hagyományos kőszínház csak egy, a Karinthy Színház található a XI. kerületben, de több olyan kulturális intézmény van, ahol lehetőségük nyílik a színházzal nem rendelkező társulatoknak is a bemutatkozásra, illetve műhelyfoglalkozásokra.

Az alternatív színházzal népszerűsége töretlen, s három olyan intézmény is található Újbudán, ami műhelye és befogadó színháza lett a hagyományos színházzal kereteivel szakító kísérletező társulatoknak. Az egyik a MU Színház Lágymányoson, mely

nemzetközileg is elismert, hazai és külföldi előadóművészeket vonultat fel. A másik, a Budapesti Művészeti Egyetem Szkéné Színháza, mely több „hontalan” társulatnak ad otthont, s a nemzetközi vérkeringésbe is szervesen bekapcsolódik külföldi előadók, társulatok. Harmadik, kísérleti módszereket, alternatív produkciókat, különleges előadásokat létrehozó színházunk az Artus Mozgásszínház. Mindhárom intézmény működését támogatja önkormányzatunk.

Az utóbbi években az amatőr színjátszás területén is fejlődést tapasztalhatunk, hiszen több közművelődési intézményben is működnek ilyen jellegű foglalkozások: az Albertfalvi Közösségi Házban a Fogi Színház, az Órmezei Közösségi Házban a Commedia 2000 Gyermekszínház és a Tarka Színpad, az Órmezői Nyugdíjas Színház, a Kelenvölgyi Közösségi Házban a bábszínházi előadások és a hozzájuk kapcsolódó műhelyfoglalkozások gyerekeknek. Iskoláink is büszkélkedhetnek színjátszó stúdiókkal, ezek közül kiemelkedő a Petőfi Musical Stúdió, mely ma már szinte profi módon népszerűsíti a zenés darabokat a gyerekek és a felnőttek körében.

Filmművészet

A XI. kerület sokáig egyetlen filmszínházzal sem rendelkezett. Leromlott állapota miatt megszűnt a Bartók Mozi, nézőteréből parkolót, majd éttermet alakítottak ki, és a multiplex mozik megjelenésével a kelenföldi Olimpia Mozi sem tudott versenyben maradni.

Az Allee Bevásárlóközpont 2010. évi megnyitásával végre ismét van mozi a kerületben, de a művészi alkotások, különlegességek kedvelői továbbra is az órmezei filmklubot, valamint a Tranzit Art Café vetítéseit látogatják.

Zene

A kerület komolyzenei életében kiemelkedő jelentőségű a Prima Primissima-díjas Weiner Leó Zeneiskola és Zeneművészeti Szakközépiskola, mely meghatározó szerepet tölt be a zenei nevelésben és oktatásban; több híres zenész kezdte itt tanulmányait. Két nagy vonószekera és fúvószekera országosan és külföldön is elismert eredményekkel dicsekedhet. Bár az intézmény alapvető feladata a képzés, hangversenysorozatokkal, ünnepi koncertjeivel családok százainak nyújt meghatározó zenei élményt és fontos szereplője a kerületi rendezvényeknek is. Együttműködési támogatás alapján az önkormányzat segítséget nyújt a megfelelő elhelyezés megtalálásban, a külső helyszíneken történő koncertezés feltételeinek megteremtésében, az oktatás technikai színvonalának javításában, az iskola külső szakmai kapcsolatainak erősítésében és az intézményi zenekar működtetésében, mely elvezethet egy kizárólag csak Újbudához köthető rangos együttes megalapozásához.

A komolyzene területén civil szervezetek is részt vállalnak a kultúra terjesztésében. A Szentimrévárosi Egyesület rendszeresen szervez hangversenysorozatot a Ciszterci Szent Imre templomban, illetve a Szent Imre Gimnáziumban tartott előadásai egytől-egyig színvonalas programok.

A kerület oktatási, közművelődési és egyházi intézményeiben számos kórus, illetve kamarakórus működik. Évek óta nagy sikert arat a kerületi kórusfesztivál, amelyen testvérvárosaink együttese is részt vettek már, képviselve Prága 5. városrészét, Stuttgart Bad Cannstadt kerületét, Marosvásárhelyt, Adát, valamint Trogírt.

A magyar népzene, a folklór és a nemzetiségek népi muzsikájának központjává vált a Fonó Budai Zeneház, amely nemcsak élő népzenei koncerteket és táncházat szervez, hanem népdalgyűjtő és archiváló munkát is végez.

A kortárs zenét illetően a MU Színház több ízben rendezte meg a „Szünetjel” – kortárs akusztikus improvizatív zenei fesztivált, s évente több alkalommal ad lehetőséget a kortárs zene képviselőinek fellépésre. Az A38 Hajó – mely 2003-ban kezdte meg működését – sok más tevékenysége mellett elsősorban zenei helyszín. A zenei műfajok széles skáláján kívül érdekes komolyzenei programmal is szolgál; előnyben részesíti a multimédiás produkciókat és az új művek bemutatását.

Tánc

A táncművészet számos válfaja megtalálható a kerületben. A közművelődési intézmények fennállásuk óta adnak helyet a modern és klasszikus táncképzéseknek.

A néptáncoktatás és a táncházkultúra az utóbbi években egyre nagyobb teret kért és kapott. A kerületben a Fonó Budai Zeneházban találkozhatunk a legtöbb ilyen jellegű eseménnyel. A Budapesti Művelődési Központban működő Bartók Táncegyüttes néptánc-hagyományőrző tevékenységet folytat, s igen rangos helyet vívott ki magának itthon és külföldön is. Szintén meg kell említenünk a TEMI Fővárosi Művelődési Házat, ahol rendszeresen vehetnek részt az érdeklődők a népi táncházakban. Több évtizede működik falai között a világhírű Muzsikás Együttes, melynek Karácsonyi Koncertjét generációk hallhatták. Fontos szerepet tölt be kerületünkben a Gyepük Népe Alapítvány a népi hagyományok megőrzése terén, nagy hozzáértéssel több általános iskolában végeznek néptánc oktatását.

A gyermekek néptáncoktatásra az oktatási és nevelési intézmények is komoly hangsúlyt fektetnek. Külön meg kell említeni a Budai Babszem táncsoportot, mely több éve hagyományőrző céllal kezdte meg a gyermekek néptáncoktatását. Az együttes a hazai sikereken túl, számos külföldi fesztiválon aratott tetszést.

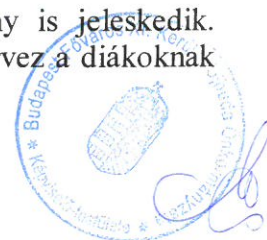
A kortárs táncművészet az elmúlt tíz-tizenöt évben töretlenül halad hódító útján, egyre nagyobb közönséget vonz. A MU Színház – mint alternatív kezdeményezéseket befogadó színház, az Artus Mozgásszínház és a Szkéné Színház ad otthont a modern mozgásművészet kiválóságainak, helyet biztosít próbákra, műhelymunkákra.

Népművészet

A táncházmozgalom irányította a fiatalok százainak figyelmét ismét a hiteles népi kultúra, a népművészet felé. Az oktatási-nevelési, közművelődési intézmények szinte mindegyikében működnek a hagyományos népművészeti kézműves technikákat bemutató foglalkozások, szakkörök.

A népi iparművészeket tömörítő és támogató Magyar Kézművességért Alapítvány több alkalommal rendezett kézműves kiállítást és versenyt, melyen kerületi művészek is szép eredményeket értek el.

A népművészeti hagyományok ápolásában a Gyepük Népe Alapítvány is jeleskedik. Kerületi óvodákban és iskolákban tart hagyományőrző programokat, szervez a diákoknak tábortokat.

A népművészet az a terület, amely lehetőséget ad többek között arra, hogy a határon túli magyar lakosságú partnertelepüléseinkkel megtaláljuk a közös kapcsolódási pontokat. Az elmúlt években megszervezett Nemzeti Összetartozás Napja, a különböző kerületi és külföldi programokon mind Újbuda, mind a többi település szervezői fontosnak tartják népművészetük bemutatását.

A művészeti alkotómunkát Önkormányzatunk nemcsak a bemutatkozásra alkalmas színterek, a kedvezményes bérlemények, hanem a Mecénás Művészeti Ösztöndíj odaítélésével is támogatja. A különböző kategóriák anyagi támogatása lehetőséget ad arra, hogy egzisztenciális biztonságot nyújtson újabb ötletek, projektek megvalósítására is. A „Pro Cultura Újbuda” cím pedig a kerület életében kiemelkedő művészi alkotómunkát ismeri el.

Művészeti alkotásokat közvetítő vállalkozások

Korszerű értékmegőrző szerepet tölt be a Fonó Records zenei kiadó, mely már évek óta működik a kerületben. A Fonó a népzenei hagyományok ápolása és a világzenei kiadványok megjelentetése mellett az autentikus jazz és alternatív zenei próbálkozások kiadójaként szerzett hírnevet. Emellett a kerületben működik a Hangvető Kiadó, amely népzenei és fúziós zenei kiadványaival nemzetközi ismertséget szerzett magának.

Számos könyvkiadó található a XI. kerületben (Akadémia Kiadó, Allprint Kiadó, Enciklopédia Kiadó, Göncöl Kiadó, Harmat Kiadó, Holnap Kiadó, Kálvin János Kiadó, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Krónika Nova Kiadó, Műegyetemi Kiadó, Nap Kiadó stb.), melyek egy részével az Ünnepi Könyvhét kapcsán együttműködés alakult ki az Önkormányzattal.

Ahogy ebből a felsorolásból is látszik: a kerületben számos kulturális lehetőség van, melyek közül sok programot közművelődési megállapodás megkötésével, működési támogatási szerződéssel, és egyéb kulturális hozzájárulással támogat az Önkormányzat. Éppen ezért egy olyan koncepciót kell a gyakorlatba átültetni egy létrehozandó intézmény formájában, amelyik ezen szervezeteket ernyőszerűen összefogja, s a támogatásnak köszönhetően az Önkormányzat és az adott kulturális intézmény/szervezet között valós tartalmú együttműködés jöjjön létre. Ennek lehetne helyszíne a kerület szívében álló, a Bartók Béla út 32. szám alatt működő galéria. Ennek a helynek éppen ezért integrált szemléletmóddal, több és szélesebb kooperációval kell a jövőben működnie. Lehetőséget kell teremtenie továbbá arra is, hogy képviselje az Önkormányzat „híd” szerepét az üzleti élet és a kulturális élet szereplői között. Példát merítve a sport területéről, kulturális szinten is segítenie kell az Önkormányzatnak a Társasági Adó adta lehetőségeket illetően a kulturális intézményeket/szervezeteket.

Kerületi rendezvények, hagyományok

Nagyrendezvények

- **Újbudai Könyvhét** – az Ünnepi Könyvhéthez 2004-ben kapcsolódott először szervesen a XI. kerület. A felállított pavilonokon és a folyamatos dedikálásokon túl színes zenei- és gyermekprogramok nyújtottak további kulturális élményeket.
- **Festészet Napja** – októberben, Szent Lukács neve napján 2002 óta rendezi meg a DunapArt Művészeti Társaság, illetve ma már a Magyar Festészet Napja Alapítvány a Magyar Festészet Napját. Nagyszabású kulturális rendezvény ez, mely eredetileg a számos művészgenerációt felnevelt kerületből indult, de mára kinőtte annak határait. Az eseményen Budapest-szerte számos kortárs képzőművész mutatkozik be, összekapcsolva a festészetet más művészeti ágakkal – színházzal, filmművészettel, zenei eseményekkel, gyermekprogramokkal. A programsorozaton külföldi, testvérvárosból érkező művészek is kiállítanak.
- **XI. Kerület Napja** – a több éves hagyománnyal rendelkező rendezvényre az év XI. hónapjának 11. napján kerül sor. Az önkormányzat oktatási és kulturális intézményei által szervezett gazdag program várja a kerület apraját, nagyját. Ezen a napon kerül sor hagyományosan a díszpolgári cím adományozására, valamint más kerületi elismerések és kitüntetések átadására is.
- **Nagycsaládosok karácsonya** – minden év karácsonyán az önkormányzat a kerületi vállalkozók támogatásával rendezi meg az ünnepséget, amelyen az ajándécsomagokat és tombolaajándékokat mindig nagy örömmel fogadják a sokgyermekes szülők.
- **Gyermeknap** – minden évben, május utolsó vasárnapján tartja az Önkormányzat a Bikás parkban a Gyermeknapot. A több ezer embert megszólító egynapos rendezvény koncertekkel, báb- és mesejátékokkal, gyermekfoglalkozásokkal, sportvetélkedőkkel várja az újbudai családokat.
- **Újbudai Cseh Tamás Nap** – a Cseh Tamás szobor felállításával, majd az azt követő évben kibővülve, s erre a jövőben is törekedve, Cseh Tamás szellemiségét megidézve tartja a kerület szeptember első hétvégéjén, a Magyar Dal Napjához kapcsolódva a Cseh Tamás Napot. Ez a Bartók Béla út ünnepe is, számos galériával, étteremmel összefogva speciális programokkal, kiállításokkal, installációkkal, menükkel és koncertekkel várja az Önkormányzat az érdeklődőket.
- **Föld Napja Újbudán** – minden évben, főképp a gyerekeket megszólítva (óvodától a középiskoláig) szervezi az Önkormányzat vagy annak valamelyik intézménye április 22-hez kapcsolódva a Föld Napját sportprogramokkal, környezetvédelmi vetélkedőkkel, előadásokkal.
- **Húsvéti és Karácsonyi Vásár:** a Móricz Zsigmond körtéren és/vagy az Allee melletti sétányon mindkét ünnep előtt egy hónappal kezdődnek a vásárok különböző gyerek- és kulturális programokkal kiegészülve.

- **Március 15.** – a forradalomra és szabadságharcra emlékezve formálisan, a kerület egyik iskolájában tart az Önkormányzat megemlékezést, valamint ezen a napon családi napot is szervez az Edömér utcában vagy valamelyik kulturális intézményben. Gyerekfoglalkozásokkal, táncházzal, népzenevel vár ekkor minden kerületi érdeklődőt az Önkormányzat.
- **Október 23.** – a forradalomra és szabadságharcra emlékezve a kerület egyik iskolájában tart az Önkormányzat rendezvényt, valamint több esetben is kiállítással, filmklubbal bővül a rendezvény, a kerület lakóinak bevonásáért.
- **Nemzeti Összetartozás Napja** – a június 4-hez legközelebb eső hétfőjén tartja az Önkormányzat, melyre a határon túli magyar lakta testvértelepüléseit hívja meg, valamint az esemény nyitva áll a kerület lakossága előtt. Népzenei programokkal, táncházzal és gasztronómiai érdekességekkel várnak ezen a napon mindenkit.

Lokális rendezvények

- **Gazdagréti Ősz** – a Gazdagréti Községi Ház szervezésében évek óta működő őszi rendezvénysorozat, mely a kulturális programokkal, gyermekfoglalkozásokkal és bemutatókkal igyekszik a városrész lakóinak közösségét egybekovácsolni.
- **Albetfalvi Napok** – kiemelkedő, nagy hagyománnyal bíró rendezvénysorozat, melyet az Albetfalvi Községi Ház szervezett meg évről-évre a helyi civil szervezetekkel karöltve. A rendezvényen gyermekek és felnőttek egyaránt megtalálhatják a számukra kedves programot.
- **Kelenvölgyi Művészeti Hét** - ősszel kerül megszervezésre, a városrész alkotó és egyéb művészeti csoportjainak részvételével, jó hagyományt teremtve az együttlétre, egymás tevékenységének, eredményeinek megismertetésére a helyi közösségben.
- **Őrmező Ünnepe** – az Őrmezői Községi Ház szervezésében megvalósuló regionális rendezvény. A lakótelepi környezetben megbúvó hangulatos parkban felállított szabadtéri színpadon egymást váltják a neves előadóművészek és a helyi csoportok. Sport és ügyességi vetélkedők, illetve népi táncház is színesíti az eseményt.
- **Egyházi ünnepek** – a kerületben működő vallási közösségek hagyományos egyházi ünnepei, valamint kultúra és hagyományörző rendezvényei.

Testvérvárosi kapcsolatok

Kerületünk testvérvárosi kapcsolatot tart fenn Prága 5. városrészével (Csehország), Trogírral (Horvátország), Ada községgel (Szerbia), Ustronnal (Lengyelország), Kézdiszentlélekkel (Románia), Marosvásárhellyel (Románia), Nádszeggel (Szlovákia), Rusze városával (Bulgária), Benével (Ukrajna), valamint baráti együttműködést folytat Stuttgart Bad Cannstadt kerületével (Németország).

Együttműködési megállapodások születtek a partnerekkel egymás kultúrájának megismeréséről, és nem utolsósorban a közös Európai Unió pályázati lehetőségei

kihasználásáról. Az együttműködés kiterjed alkotótáborok szervezésére, kiállítások rendezésére, sportprogramok megvalósítására is. Testvérvárosaink művészeti csoportjai eddig is jelen voltak rendezvényeinken, művészeik több ízben tartottak már kiállítást kerületünk számos intézményében.

Kerületi nemzetiségek kulturális élete

Kerületünkben jelentős számú magyar állampolgárságú, de más nemzetiségű ember él. Jelenleg 13 nemzetiségi önkormányzat alakult meg (bolgár, cigány, görög, horvát, lengyel, német, örmény, román, ruszin, szerb, szlovák, szlovén, ukrán). Ezek a csoportok védik anyanyelvüket, ápolják tárgyi és szellemi értékeiket, történelmi hagyományaikat. A kerületi közművelődési intézmények rendszeresen segítik programjaik megszervezését, lebonyolítását.

Kerületi civil és egyházi szervezetek

Az elmúlt évekhez hasonlóan folyamatosan bővül az önszerveződő közösségek köre, a lakosság körében végzett munkájuk egyre fontosabb.

A kerületben jelentős számú a civil és egyházi szervezetek által fenntartott egyesület, klub, alapítvány, közöttük sok a kimondottan közművelődési, kulturális célú szervezet, és vannak olyanok, melyek feladatai között csak részben szerepel a kulturális programok szervezése.

Az önkormányzat segíti e szervezetek munkáját pályázatokkal, közművelődési megállapodások alapján nyújtott anyagi támogatással, közösségi szintér biztosításával.

A kerületi önkormányzat tájékoztatási rendszere

Az önkormányzat ezen a területen tudatosan fejlesztett eszközrendszerrel rendelkezik. Az általa fenntartott Média 11. Kft. üzemelteti a helyi TV csatornát, újságot és az önkormányzati honlapot. Az ÚJBUDA TV nevű helyi csatornán, valamint az Újbuda újság hasábjain keresztül a lakosság folyamatosan tájékozódhat a kerületet érintő fontosabb eseményekről, önkormányzati döntésekről. Rendszeresen helyet kapnak a civil és egyházi szervezetek kulturális hírei, rendezvényei is. A Média 11. Kft. a kerületi szintű rendezvények szervezésében is jelentős szerepet vállalt az elmúlt időszakban.

A kerület lakóinak tájékoztatását tovább bővítették a lokális kiadványok, köztük a közösségi házak által kiadott helyi lapok. Ezek egy-egy városrész lakóinak tájékoztatását célozzák. A Kulturális Intézet létrehozásával a helyi lapok megszűntek, helyüket átvette az egész kerület kulturális programjairól tájékoztató KULTI c. újság.

Napjainkban, az információs társadalom kialakulásával egyre nagyobb jelentősége és szerepe van a tömegkommunikáción belül az internetes tájékoztatásnak. Az önkormányzat saját honlapján (www.ujbuda.hu) megtalálhatók a kerületet érintő fontosabb információk, ezzel is segítve a lakosság minél gyorsabb, egyszerűbb, kényelmesebb tájékozódását. Ez a terület folyamatosan fejlődik.

A lakosságot érintő fontosabb információk (helyi rendeletek, pályázatok, rendezvények, stb.) az önkormányzat tulajdonában álló utcai hirdetőtáblákon is olvashatók.

IV. STRATÉGIAI CÉLOK, CÉLKITŰZÉSEK

A kultúra finanszírozása

Az Önkormányzat költségvetésén belül elkülönített költséghelyeken szerepel a kultúra finanszírozása, a pénzeszközök kulturális célú felhasználása:

1. Az Újbudai Kulturális Intézet működési kiadásainak biztosítása.
2. Az Önkormányzat közművelődési alapfeladatait átvállaló egyesületekkel, szervezetekkel, intézményekkel, gazdasági társaságokkal, magánszemélyekkel kötött közművelődési megállapodások alapján meghatározott tevékenységek támogatása.
3. „Kulturális feladatok dologi kiadásai” és “Egyéb közösségfejlesztési feladatok” költséghelyek - az önkormányzat dologi kiadásain belül elkülönítve - az önkormányzat kulturális feladatainak ellátására, közvetlen kifizetésekre szolgál (pl. szobrok, emléktáblák felavatása, koszorúzása, egyéb ünnepek költségeinek fedezetére, szakértők, művészek közreműködésére stb.).
4. Az egyéb kulturális feladatok pályázati támogatása.

A finanszírozásnál figyelembe kell venni a területi kiegyenlítettséget is, támogatni kell a kulturális intézményekben szegényebb városrészeket.

Keresni kell azokat az együttműködési lehetőségeket, amikor külső finanszírozóval közösen, a költségeket megosztva tudunk programokat megvalósítani. Vonzóvá kell tenni a kerületi intézményeinket vendég produkciók számára.

Az önkormányzat forrásaival történő elszámolásnál figyelni kell a programok megvalósulására, látogatottságára, szakmai színvonalára, és el kell számoltatni a nem-önkormányzati szervezeteket a felajánlott önrészek felhasználásáról.

Célok, kiemelt feladatok

A Magyarország önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. és a kulturális alaptörvény (1997. évi CXL. tv. 78. §) szerint kötelezően ellátandó közművelődési feladatokat a fővárosi kerületeknek intézmény biztosításával kell megvalósítaniuk.

Újbuda kulturális értékeinek gazdagsága és színvonala bármelyik kerülettel felveheti a versenyt. Ehhez azonban az kell, hogy az önkormányzat képes legyen teljes egészében átlátni és megmutatni a kerületi kulturális szolgáltatások összességét. Erre hivatott a 2011. július 1-jén megalakult Újbudai Kulturális Intézet.

Az Intézet, céljai szerint együttműködő kapcsolatot építi ki az önkormányzati és a nem-önkormányzati kulturális szereplők között és összehangolja programjaikat. Teret kínál az iskolák művészeti alapoktatásához, egyetemi együttműködések generál. Irányítja és szervezi a közösségi házak tevékenységét. Pályáztat, és maga is pályázik. Kiadványokat, honlapot szerkeszt. Kulturális kampányokat, nagyrendezvényeket szervez. Szorosan együttműködik továbbá a kerület kulturális életét tekintve irányadó szervezetekkel, intézményekkel, illetve a közművelődési támogatásokban részesülő helyekkel.

Jobban és színvonalasabb produkciókkal szolgálja ki a kerület lakosságát, hogy az önkormányzati intézményekben tanuló diákok művészeti képzése gazdagabb legyen, hogy az egyetemi diákság legyen a kultúra fogyasztóinak következő generációja.

Általános célunk továbbá, hogy az önkormányzat kerületi szinten – évente elkülönített finanszírozási keretek között mindig csatlakozzon az aktuális, kulturális szempontból kiemelt évfordulóhoz

Rövid távú célok

- **Az Újbudai Kulturális Intézet (KULTI) stratégiai alapelvei, ahhoz kapcsolódó feladatai:**

- a KULTI és telephelyei a klasszikus értelemben vett közművelődés és szabadidő eltöltésének kulturált lehetőségét biztosítja,
- a KULTI telephelyei műszaki állapotának felmérése, felújítási terv elkészítése,
- a KULTI célja, hogy a professzionális, magasabb művészetek iránt érdeklődő közönség igényeit is kielégítse új előadássorozatok szervezésével,
- Újbuda természeti értékeinek, épített örökségének megismertetése, a környezeti kultúra tolmácsolása, az adott hely szellemét és stílusát követő programok tervezése és szervezése,
- Kulturális marketing, Újbuda kulturális arculatának megjelenítése, széles körű terjesztése (web-site, kulturális magazin létrehozása, kétnyelvű tájékoztatás),
- „Kulturális lokálpatriotizmus” kialakítása – Újbudán élő előadó- és alkotó művészek népszerűsítése,
- Újbuda közművelődési rendezvényeinek szakmai irányítása, összehangolása, koordinálása.
- Nyitás a kerületen túl a teljes budapesti és a kerület vonzáskörzetébe tartozó főváros környéki települések közönsége felé
- A 18-35 év közötti korosztály megszólítása, a fiatalok bevonása Újbuda kulturális életébe figyelemmel az ez alatti korosztályok érdeklődésének felkeltésére is

- **Kiemelt kulturális projektek**

Az Újbudán megvalósuló rendezvények területén paradigmaváltásra van szükség. A cél egyedi, új formák, feledésbe merült kultúrtörténeti értékek megjelenítése, újrafogalmazása. Újbuda gazdag, sokszínű, értékes helyszínei országos hatású kulturális, turisztikai programok megrendezésére adnak lehetőséget.

- Cseh Tamás Nap

- Design Vásár
- Gyerekkönyves Vásár
- Világzenei Fesztivál
- Kulturális Expo

Közép- és hosszú távú célok:

- A KULTI telephelyeinek felújítása
- A Kulturális Városközpont akcióterületének bővítése a Bartók Béla úton a Kosztolányi Dezső térig, valamint a BME és a Villányi, illetve Ménesi utak irányába
- A Kulturális Városközpont egységes arculatának megteremtése, a homlokzatok felújítása
- A Duna part egyes szakaszainak bevonása Újbuda kulturális életébe, a Műegyetem előtt úszósziget, az A38 Hajó előtt nyaranta Újbudai Plázs kialakítása
- A Duna part mentén az ipari területek rekonstrukciója kulturális funkció beépítésével

Budapest, 2015. június 25.

dr. Hoffmann Tamás
polgármester

Melléklet

MŰEMLÉKI VÉDELEM ALATT ÁLLÓ ÉPÜLETEK ÉS ÉPÍTMÉNYEK	
<i>Helye</i>	<i>Leírás</i>
Gellérthegy	Citadella: erődítmény, Zitta Emánuel, Kasselik Ferenc. Turistaszálló és étterem 1851 (I. kategória)
Hunyadi János út	Albertfalvai római tábor maradványai 1-3. sz. (I. kategória) Silvánus szentély maradványai
Hunyadi János út	Albertfalva Castrum műemléki környezete
Kőérberek	A kánai Szt. Szabina egyház és bencés kolostor maradványai, 11-12. század (II. kategória)
Törökbálinti út - Gazdagréti út sarok	Szentháromság- szobor , barokk, 1759-61 (Felirata: "Heilig, Heilig, Heilig ist der Herr Gott Sabaoth, Himmel und Erde seien seiner Herrlichkeit voll")
Duna alatti kábelalagút bejárata	Duna alatti járható kábelalagút , készült 1940-42. között. Lejáratok a pesti oldalon a IX. ker. Laczkovich u. végén, a Csepeli HÉV és a Föv. Csát. Művek telepe között, a budai oldalon a XI. ker. Dombóvári út-Dunapart sarkán. (III. kategória). Ipartörténeti emlék.
Móricz Zsigmond krt.	1941-ben épített egykori Beszkárt, BHÉV végállomás (építészeti-közlekedési emlék). A védelem az épületet érinti; közvetlen környezete a telekhatárig <i>műemléki környezetté</i> válik.
Bartók Béla u. 62- 64.	1934-ben modern stílusban épült lakóház és egykori Simplon mozi (Preisich Gábor és Vadász Mihály terve) (III. kategória)
Bartók Béla u. 40.	1898-99-ben Lechner Ödön tervei szerint épült szecessziós stílusú lakóépület (III. kategória). -
Budafoki út 52.	Erőmű főépület, portásház+kerítés, lakóház, tűzoltószertár, őrház, II. sz. szivattyúház, kazánházi trafó 1913 és 1933 között Reichl Kálmán és Bierbauer Virgil tervei alapján - (III. kategória)

Kőérberki út 36.	az 1936-37-ben létesített repülőtéri együttes: forgalmi épület , a nagy hangár és a kifutópálya építészeti, technika- és közlekedéstörténeti értékeinek, területi összefüggéseinek megőrzése . – III. kategória
Kőérberek Tóváros lakópark	középkori templom (Azonosító.:12864) és templom körüli temető (Azonosító.:12865) feltárt építészeti értékeinek megőrzése. Műemléki kategória: III.
Budafoki út 209-215	Régi lőporraktár , szabadon álló, földszintes, barokk épület, 1780 körül. 9/2009. (III.6.) OKM rend. javította a hrsz.-t, műemléki környezet: 3995/2, /3, /4.
Bercsényi utca 14.	II. kategória Lakóház , Weltzl János, 1944
Budaörsi út 79-81. (Amerikai temető)	Xavéri Szt. Ferenc kőszobor , barokk, 1769. Áthelyezve az Amerikai hősök emlékkertjébe (B.örsi út 79/81.) a Budaörsi út 65. elől
Dayka Gábor utca 83.	Szövetszerkezetes lakóház , Sámsondi Kiss Béla, 1943.
Fehérvári út 24.	Lakóház és ref. templom . Medgyaszay István, 1930. körül
Október 23-a u. 5. Kelenhegyi út 12-14. (=Mányoki u. 1.)	Műteremház , Kosztolányi (Kann) Gyula (=Mányoki u. 1.?)
Műegyetem rakpart 3-9.	Budapesti Műszaki Egyetem, könyvtár-épület . Pecz Samu, 1909.
(=Budafoki út 4-6.)	(I. kategória)
Orlay utca 2/B	Lakóház , Medgyaszay István
Szent Gellért tér 1. (=Kelenhegyi út 1., Kemenes utca 1-5.)	Gellért- szálló és fürdő ; Hegedűs Ármin, Sebestyén Artúr, Sterk Izidor, 1918. (I. kategória)

Villányi út 5-7.	Szent Margit Gimnázium . Épült az 1930-as években Fábián Gáspár építész tervei szerint, neobarokk stílusban
Villányi út 27.	1927-1929 között Wälder Gyula tervei alapján épült neobarokk iskolaépület (Szent Imre Gimnázium épülete)
Hamzsabégyi út 23.	Autóbuszgarázs , Padányi Gulyás Jenő
Lágymányosi utca 4.	Lakóház , 1899.
Lágymányosi utca 6.	Lakóház , Fischer József, 1905.
Villányi út 25.	R.k.Szt. Imre templom , Wälder Gyula
Vincellér utca 26/A	Lakóház , Lauber László, 1942.
Somlói út 32-40. és Villányi út 29-43. (=Szüret utca 4.)	Kertészeti Tanintézet és az egyetemi campus épületeinek, építményeinek, szobrászati díszének és kertépítészeti környezetének megőrzése. I. kategória
Bukarest utca	az 1963-ban Félix Viktor tervei szerint épült modern autóbuszpályaudvar építészeti értékeinek és az utca beépítésének megőrzése. Műemléki környezetet nem jelöltek ki. II. kategória
Gombocz Zoltán u. 13.	ún. Horváth-ház, Árkay Bertalan tervei szerint 1931-ben épült modern stílusú villaépület. Műemléki környezet: 5142, 5152/2, 5154/1, 5158, 5160 hrsz.-ú ingatlanok, valamint az 5139 hrsz.-ú közterület fenti ingatlanok által határolt szakasza. II. kategória

Műemléki környezet	
<i>helye</i>	<i>leírás</i>
Hunyadi János út	Albertfalvai római tábor maradványainak környezete (a Mezőkövesd úttól délre) 1-3. sz. körül. Régészeti terület

VÁROMÁNYOSI LISTA	
<i>helye</i>	<i>leírás</i>
Szerémi út	Hangya Rt. albertfalvai telephelye (védelem nyilvántartás alatt!)
Hunyadi János u. 9.	ideiglenes műemléki védelem – 2009. március 12-i KÖH internetes lekérdezés szerint
Etele tér 5-7 és Vasút utca 1/a.	Kelenföldi pályaudvar felvételi épülete és forgalomirányító központja, valamint a Vasút utca 1/a. szám alatti vasutas lakóház ideiglenes védelem meghosszabbítva 2009 dec. 2-től 1 évig (lejárt)
Budapesti rakpartok és a Duna	Budapesti rakpartok és Duna
Kemenes utca 10.	Olay utcai oldalon álló épület, a Gellért Fürdő egykori fűtőháza ideiglenes védelem 2011. jan. 3-tól 1 évig
Ulászló utca 15.	Szentlélek kápolna

TELEPÜLÉSI ÉRTÉKVÉDELEM ALÁ TARTOZÓ ÉPÜLETEK ÉS ÉPÍTMÉNYEK

Épületek

<i>helye</i>	<i>leírás</i>
Albertfalva utca 8. (=Bükköny utca 1. =Kenderes utca 2.) <i>Ábel Jenő utca 18.</i>	Római katolikus templom. Lechner Jenő, 1938 körül Lásd: Diószegi út 54/b posta épület, öregek napközis otthona
Alabástrom utca 13-15.	kezdeményező: Wimmer Károly, értesítés 2009. márc. 31-én érkezett

<i>Badaacsonyi utca 18.</i>	Lásd: Diószegi út 48/b
Bartók Béla út 137-139. (=Thallóczy utca)	Villamos kocsiszín
<i>Bercsényi utca 17.</i>	Lásd: Karinth Frigyes út 14.
<i>Bocskai út 10.</i>	Lásd: Magvარი István utca 1-3.
<i>Brassó út</i>	Lásd: Budaörsi út 49-65.
<i>Budafoki út 59-63.</i>	Lásd: Épületegyüttesek, Karinth Frigyes út 21.
<i>Budaörsi út 4-18.</i>	Lásd: Épületegyüttesek
Budaörsi út 49-65. (= Brassó út = Töhötöm utca)	Petőfi laktanya
Budaörsi út 101.	Lakóház. 1895-1896.
<i>Bükköny utca 1.</i>	Lásd: Albertfalva utca 8.
Csonka János tér (=Fehérvári út 43.)	Régi vámház
Diószegi út 48/b (=Badaacsonyi utca 18.)	Bölcsőde. Gót Jenő, 1941.
Diószegi út 54/b (=Ábel Jenő utca 18.)	Lakóház. Árkay Bertalan, 1929.
<i>Eszék utca 17-19.</i>	Lásd: Fadrusz utca 12.
Etele tér	Kelenföldi pályaudvar főépülete, 1876.(2)
Fadrusz utca 5.	Lakóház. Fischer és Detoma. 1909.
Fadrusz utca 6.	Lakóház. 1911.
Fadrusz utca 12. (=Eszék utca 17-19.)	Lakóház. Medgyaszay, 1928.
Fehérvári út 2. (= Körösi József utca 1. = Váli utca 1.)	Iskola. Sándy és Orbán, 1911.
Fehérvári út 12.	Rendelőintézet
<i>Fehérvári út 43.</i>	Lásd: Csonka János tér
<i>Fehérvári út 88.</i>	Lásd: Hengermalom u. 2.
Fehérvári út 202.	Aramátalakító. 1900.
<i>Gombocz Zoltán utca 2.</i>	Lásd: Ménesi út 75.
Halmi utca 9.	Lakóház, 1900.
Hengermalom utca 2. (=Fehérvári út 88. = Sopron út 51.)	ELMŰ lakóház, 1927.
Hengermalom utca 49-51.	Budai hengermalom, 1910.
Himfy utca 6.	Lakóház. 1910 körül
Himfy utca 7.	Lakóház, 1940 körül
Himfy utca 9.	Lakóház. Wälder Gyula 1925 körül
Irinvi József utca 31. (= Karinth Frigyes út 33.)	Lakóház, Árkay Bertalan, 1941.
<i>Kalotaszeg utca 3.</i>	Lakóház. 1928.
<i>Kamaraerdei út</i>	Szociális Otthon főépülete
<i>Kanizsai utca 2-10.</i>	Lásd: Épületegyüttesek
Karinth Frigyes út 14. (=Bercsényi utca 17.)	Lakóház, 1914.
<i>Karinth Frigyes út 21.</i>	Lásd: épületegyüttesek
<i>Karinth Frigyes út 33.</i>	Lásd: Irinvi József utca 31.
<i>Károli Gáspár tér</i>	Lásd: Magvარი István utca 1-3.

<i>Kelenhegyi út 6.</i>	Lásd: Kemenes utca 12-14.
Kelenhegyi út 36.	Lakóház, 1913.
Kelenhegyi út 42.	Lakóház
Kemenes utca 12-14. (=Kelenhegyi út 6.)	"Rosenfeld-ház". Vidor Emil, 1908.
<i>Kenderes utca 2.</i>	Lásd: Albertfalva utca 8.
<i>Kőrösi József utca 1.</i>	Lásd: Fehérvári út 2.
Kruspér utca 3.	Lakóház. Porgesz József, 1909-1910
Kruspér utca 5-7.	"Singer-ház". Nagy Sándor, 1908-1909
Magvარი István utca 1-3. (=Bocskai út 10. = Károli Gáspár tér)	Evangélikus templom. Schulek János, 1928.
Mánvoki út 16.	Lakóház – Miakich Károly. 1923.
Ménesi út 11-13.	Eötvös Kollégium, Alpár Ignác, 1900.
Ménesi út 25-31.	Pázmány Péter Egvetem
Ménesi út 26.	Lazaristák kápolnája. Szuchy János, 1910.
Ménesi út 59/b	Lakóház. Medgyaszay István, 1921.
Ménesi út 70.	Lakóház - Grioni Antal, 1911-1912
Ménesi út 75. (=Gombocz Zoltán utca 2.)	Lakóház. Ifj. Lechner Jenő, 1940.
Mészöly utca 4.	Bérház. Lechner Jenő, 1909-1910.
Mészöly utca 5.	Bérház. Medgyaszay István, 1933-1934.
Minerva u. 8/A	"Bauer villa". 1907.
Orlav utca 3.	Bérház. 1910 körül
Orlav utca 4.	Bérház. Löllbach Károly, 1910.
Petzval József utca 3.	Lakóház. Nagy Géza, 1902.
<i>Sopron út 51.</i>	Lásd: Hengermalon utca 2.
Tas vezér utca 9. (=Zombolyvai utca 2.)	Tűzoltóság. Janáky István, 1939.
<i>Thallóczy utca</i>	Lásd: Bartók Béla út 137-139.
<i>Töhötöm utca</i>	Lásd: Budaörsi út 49-65.
<i>Váli utca 1.</i>	Lásd: Fehérvári út 2.
<i>Zombolyvai utca 2.</i>	Lásd: Tas vezér utca 9.

2.Épületegyüttesek	
<i>helye</i>	<i>Leírás</i>
Balogh Tihamér utca mindkét oldala	
Bartók Béla út-Bocskai út-Fadrusz utca által határolt tömb	
Bartók Béla út mindkét oldala a Gellért tértől a Móricz Zsigmond körtérig	
Bartók Béla út-Szabolcska Mihály utca-Fehérvári út-Eszék utca-Fadrusz utca által határolt terület	
Bartók Béla út-Villányi út-Fadrusz utca által határolt tömb	
Budafoki út, a Zenta utcától a Karinthy Frigyes utcáig	
Budafoki út páratlan oldala a Gellért tértől a Zenta utcáig	
Budaörsi út 4-18.	
Építész utca-Karcag utca-Vegyész utca-Fegyvernek utca által határolt területen lévő kis lakótelep	
Kanizsai utca 2-10.	Rendőrlakótelep
Karinthy Frigyes út 21. (=Budafoki út 59-63.)	Volt dohánygyár épületei
Móricz Zsigmond körtér épületegyüttese	
Orlay utca mindkét oldala	

A XI. Kerületben található köztéri alkotások

A XI. Kerületben található köztéri alkotások (szobrok, domborműves emléktáblák)

A mű címe	Alkotója	Felállítás helye	HRSZ	Időpontja	Anyag, méretek
Ádám Jenő	Janzer Frigyes	Köbölkút u. 27.		2006.	mészkő posztamens, bronz mellszobor
A Föld ereje	Farkas Ádám	Gazdagrét - Nagyszében tér	1918/36	1990.	mészkő
Albertfalvi hősi emlék domborműv. Emléktábla (I. világháborús)	Vass Viktor	Fehérvári u. 219. (Céfnázógyár falán)		1941.	mészkő, márvány
Amfórák	Metky Ödön	Gellérthegy, Jubileumi park	5413/7	1965.	mészkő
Antifasiszta egyetemisták emlékműve	Illés Gyula	Villányi út-Feneketlen tó parkja	4465	1982.	mészkő 4,8 m
Anya gyermekével	Bolba Henrik	Gazdagréti lakótelep, Törökugrató u. 9.	1918/28	1988.	vörösréz lemez
Anya gyermekével	Medgyessy Ferenc	Gellérthegy	5390	1966.	mészkő
Anya gyermekkel	Kerényi Jenő	Goldmann György tér	4082/29	1983.	bronz 1,78 m
Apáczai Csere János	Kiss István	Bogdánfy u. 5/b.	4137/21	1966.	mészkő 2,25 m
Az 1956-os műegyetemista forradalmárok emléktáblája	Klicsu Lajos	Budafoki u. 4.		1989.	mészkő, bronz
Az 56-os körtéri harcok hőseinek domb. emléktáblája	Czinder Antal	Móricz Zsigmond körtér 3.		2001.	bronz, mészkő
Az építés története	G. Staindl Katalin	Etele u. 36.	3265/19	1982.	ég. mázas samott 3,2 m
Bacchus	Veres Kálmán	Gazdagrét - Rétköz u. 49.	2084/3	1999.	bronz
Bartók Béla mellszobor	Vígh Tamás	Bartók Béla u. 141.	3340/14	1981.	bronz 0,55 m
Bartók Béla	Somogyi József	Kosztolányi Dezső tér - Feneketlen tó parkja	4465	1981	bronz 4,2 m
Bartók Béla domb. emléktábla	Csorba Géza	Bartók Béla u. 51.		1949.	mészkő 74x110 cm
Bartók Concerto	Matzon Frigyes	Kosztolányi Dezső tér 4.	4465	2012.	mészkő 1,8 m
Bazaltplasztika (Térforma)	Kecskeméti Sándor	Budaörsi út-gazdagréti bejáró	1945/1	1988.	bazalt
Bercsényi Miklós domb. emléktábla	Sóváry János	Bercsényi u. 34.		1948.	mészkő
Bertalan Lajos domb. emléktábla	Lapis András	Bartók Béla u. 32.		2005	mészkő, bronz

Bethlen Gábor mellszobra	Majoros István	Bartók Béla u. 141. (Bethlen Gábor Ált. Isk. és Újreál Gimnázium előtt)	3340/14	2001.	bronz
Bicinia	Szabó Iván	Bogdánfy u. 15.	4137/21	1980.	mészkő 2,2 m
Boci	Bodogfai Farkas Sándor	Irinyi József u. 32/c.	4137/29	1964.	alumínium 1,4 m
<i>Borbás Tibor domborműves emléktábla</i>	<i>Magyar Éva</i>	<i>Himfy u. 3.</i>	<i>4963/9</i>	<i>2000.</i>	<i>mészkő, bronz</i>
Brigádvezető nő	Oláh Sándor	Villányi u. 57-59.	4918/2	1954.	mészkő 1,83 m
Budapest múltja és jelene	Kiss István	Gellérthegy, Jubileumi park	5413/7	1965.	mészkő 7x1,8 m
Cseh Tamás	Majoros István	Szent Gellért tér	5536/1	2013.	bronz, 1,8 m, mészkő talapzat
Csonka János mellszobra	ismeretlen	Csonka tér - Fehérvári u. 43.	3795	1989.	patinázott alumínium
<i>Csontváry Kosztka Tivadar domb. emléktábla</i>	<i>Lisztes István</i>	<i>Bartók Béla u. 36-38.</i>		<i>1976.</i>	<i>bronz 70x98</i>
Debreceni Vénusz	Medgyessy Ferenc	Gellérthegy	5412	1966.	bronz
Díszkút (Csodaszarvas legenda)	Szomor László	Móricz Zsigmond körtér	4445/1	1930.	mészkő
<i>Domokos Pál Péter domb. emléktáblája</i>	<i>Csoma Gergely</i>	<i>Budafoki u. 10/c.</i>	<i>4147/1</i>	<i>2001.</i>	<i>bronz</i>
Egry József	Marton László	Egry József u. - Irinyi J. u.	4133/5	1980.	bronz 2,1 m
<i>Egry József domb. emléktábla</i>	<i>Borsos Miklós</i>	<i>Egry József u. 3-11.</i>		<i>1963.</i>	<i>bronz 50 cm</i>
Éneklő fiatalok (A bizonyítvány)	Vígh Tamás	Kisköre tér 10.	43593	1955.	bronz 1,8 m
Feszület		Budaörsi u. 121.	2792/2	1873.	mészkő
Feszület (egy mellékalakkal)		Albertfalva tér - Bükköny u.	43259	1857. áthelyezés 1975.	mészkő
Függetlenségi Emlékmű	Kiss Sándor - Vadász György	Függetlenségi Park	4554/1	1994.	bronz, üveg, acél, mészkő
<i>Gábor Dénes domborműves emléktábla</i>		<i>Infopark - Gábor Dénes utca</i>		<i>2005.</i>	<i>mészkő, bronz</i>
Gárdonyi Géza (szoborcsoport)	Horvay János	Bartók Béla u. 32.	5497/2	1933. felújítva 2004.	bronz
Gazdagréti Elefántos dísz-ivókút	Krajcsovics Károly	Torbágy u. - Kaptató sétány közötti park	1782/24	2008.	mészkő 130 cm, vörösréz lemez figurális rész 200 cm
<i>Gecser Lujza textilművész domborműves emléktáblája/emlékoszlopa</i>	<i>Mecseki Hargita</i>	<i>Zólyomi út 44/b.</i>		<i>2013. május 24.</i>	<i>mészkő</i>
Halas fiú	Dabóczi Mihály	Feneketlen tó parkja (korábban: Ulászló u. 78.)	4465	1961. áthelyezés: 2011.	mészkő 1,4 m
Halász	Tar István	Erőmű u. 1.	4158/34	1963.	mészkő 3,5 m

II. Szilveszter pápa	Varga Imre	Szent Gellért Plébániatemplom, Bartók Béla u. 149.		2001.	bronz
Illés Endre domb. emléktábla	Czinder Antal	Mányoki u. 22.		2004.	mészkö, bronz
Irinyi János	Buza Barna	Lágymányosi u. 21-23.	4126/1	1965.	mészkö 1,8 m
Irinyi József domborműves emléktábla	Nagy István János	Irinyi József u. 47.		1965.	mészkö 60x100 cm
Ivókút	Seregi József	Albertfalva - Bükköny utcai játszótér	43200/7	2000.	mészkö, 0,9 m
Ivókút	Seregi József	Órmező, Költők Parkja	853/26	1994.	mészkö 0,9 m
Játszó gyermekek	Matey Aurél	Baranyai tér 2-8.	4158/28	1965. felújítva 2002.	mészkö, 0,9 m
Játszó lányok és gyermek repülőgéppel	Hiesz Géza	Soproni u. 50.	3885/2	1936.	mészkö
József Attila mellszobor	Sóváry János	Váli u. 1. (korábban Villányi u. 27.)	4267	1965., áthelyezés 2001.	mészkö 0,87 m
Kána emlékmű	Dinyés László	Kánai út 3.	314/155	2013.	mészkö, 2,1 m
Karinthy Frigyes domborműves emléktábla	Kocsis András	Karinthy F. u. 2.	4107/52	1948.	mészkö, bronz 73x85cm
Karinthy Frigyes emlékmű	Paulikovics Iván	Karinthy F. - Irinyi J. u.	4107/52	1988.	bronz
Károli kút (A vizsolyi biblia emlékműve)	Kecskeméti Sándor	Károli tér	4368/46	1990.	gránit, mészkö
Kerámiaplastika (Díszítoszobor)	Pázmándy Antal	Tétényi u. - Bártfai u.	3493/20	1980. felújítva 2001.	kerámia 2,7 m
Kereszt		Gellérthegy, Sziklakápolna fölötti rész	5413/7	2001.	gránit
Klebensberg Kunó emlékmű	Grantner Jenő-Tóth Kálmán	Villányi u. 27.	4940/3	1937. új helyszín. 2001.	mészkö 3,4 m
Koffán Károly domborműves emléktábla	Czinder Antal	Villányi u. 38.	4500	1998.	márvány, bronz, 90x70 cm
Kompozíció	Werner Tibor	Vahot u. 1.	3302/69	1996.	gránit, márvány
Kosáry Domokos domborműves emléktábla	Czinder Antal	Fátra tér 5. (Hegytető u. 9. sarok)		2008.	mészkö 218x76x30 cm, bronz dombormű 45x45 cm
Kosáryné Réz Lola domborműves emléktábla	Turcsány Villő	Fadrusz u. 2.	4461	2013.	mészkö, bronz 60 x 63 cm
Kosztolányi Dezső	Borbás Tibor	Kosztolányi D. tér	4450/2	1979. felújítva 2001.	mészkö, bronz 1,7 m
Kosztolányi Dezső domborműves emléktábla	Czinder Antal	Bartók Béla u. 15.	5496/2	2010.	mészkö, bronz

<i>Költők parkja domborművek - Kálnoky László, Kormos István, Zelk Zoltán)</i>	<i>Krajcsovics Károly</i>	<i>Órmező - Költők parkja</i>	853/26	2010.	<i>posztamensek: mészkő, domborművek: pirogránit,réz, vas</i>
Kőműves Kelemen dombormű	Mikus Sándor	Egry József u. 3- 11.		1959.	2,1x3,2 m dombormű
Könyv	Szabó Mária	(Mérnök u. 39.) Leiningen u. 27- 35.	3170/88	1976. új helyszín 2008.	mészkő 2x2x0,3 m
Krómacél plasztika (Kompozíció)	Bolba Henrik	Rétköz u. 39.	2050/12	1990.	krómacél
Kút	Tilles Béla	Órmező, Kérő utca	853/26	1994.	krómacél
Lányka csikóval	Somogyi József	Gellérthegy, Jubileumi park	5413/7	1965.	bronz 1,7 m
Lovacsák-játszószerek	Bartha Lajos	Gellérthegy, Jubileumi park	5413/7	1965.	mészkő 3x1,1 m
Mackó	Molnár László	Kosztolányi D. tér - Feneketlen tó parkja	4465	1961.	mészkő 1,2 m
<i>Macskássy Árpád domborműves emléktábla</i>	<i>Humenyánszky Jolán</i>	<i>Bertalan János u. 15.</i>	5028/1	1994.	<i>márvány, bronz</i>
<i>Magyar származású Nobel-díjasok</i>	<i>Körösényi Tamás</i>	<i>Egyetemváros</i>	4082/31	2002	
Mahunka Imre és felesége	Kisfaludi Stróbl Zsigmond	Mahunka Imre tér	43464	2010.	márvány talapzat, bronz 127x66x250 cm
<i>Mándoky Kongur István domb. emléktábla</i>	<i>Győrfi Sándor</i>	<i>Bartók Béla u. 52.</i>		2004.	<i>gránit, bronz</i>
MAG	Borza Teréz	Egyetemisták parkja	4082/29	2014	mészkő 190x80 cm
Mementó emlékmű	Péterfy László	Goldmann György tér (petőfi híd budai hídfő)	4082/29	1998.	mészkő
Monda (Bikák, vagy Népmese)	Kiss István	Etele u- Tétényi u. - domb	3493/11	1980. felújítva 2002., 2006.	mészkő, betonnal kiöntött bronz 2,4 m
Móricz Zsigmond	Janzer Frigyes	Gazdagrét - Nagyszeben tér	1918/36	2007.	mészkő, bronz mellszobor
Móricz Zsigmond	Varga Imre	Móricz Zsigmond körtér	4445/1	2004. (jelenleg raktárba szállítva)	bronz 2,2 m
<i>Móricz Zsigmond domborműves emléktábla</i>	<i>Medgyessy Ferenc</i>	<i>Móricz Zs. körtér - Bartók B. u. 56.</i>		1952.	<i>ruskicai márvány 60x40 cm</i>
Munkás - Paraszt	Fekete Géza	Albertfalva, Hunyadi J. u.2.	43593	1955.	mészkő, 2,2m
Műegytemi 56-os emlékmű	Csikszentmihályi Róbert	Műegytem rakpart 3.		2006.	mészkő, 4 m
Néger fiú	Kárpáti Anna	Váli u. 10-12.	4265/1	1967.	bronz 1,8 m
Népitánc	lfj. Szabó István	Fehérvári u. 47.	3712	1967.	bronz 1,3 m
Neumann János	Szathmáry Gyöngyi	Infopark		2003.	bronz

Olvasó lányok	Kovács Ferenc	Villányi u. 18.	4467/9	1954.	mészke 1,5 m
Óra	Vilt Tibor	Órmező, Menyecske u- Kérő u.	853/26	1983. felújítva 2004.	beton, acél 7 m
Páskándi Géza domborműves emléktábla	Janzer Frigyes	Nagyszalonta u. 50.		1997.	mészke 80x110 cm
Pelikán	Melocco Miklós	Gellérthegy, Jubileumi park	5413/7	1965.	mészke 0,62 m
Pillangó (Díszkút)	Zavadszky Éva	Etele u- Tétényi u. keresztesződés	3533/11	1990.	kerámia
Pogány Frigyes domborműves emléktábla	Czinder Antal	Vincellér u. 46.	4500	1998.	bronz, mészke
Puskás Tivadar	Szathmári Gyöngyi	Szombathelyi tér - Puskás Tivadar utca	3253/10	2009.	mészke 2 m
Raul Wallenberg, Carl-Ivan Danielson, Per Anger domborműves emléktábla	Czinder Antal	Minerva u. 3.b.		1994.	márvány, bronz
Somlyó Zoltán domborműves emléktábla	Örkényi Strasszer István	Kruspér u. 7.		1948.	mészke, bronz 68x76 cm
Szabadság szobor	Kisfaludi Stróbl Zsigmond	Gellért hegy	22290	1947.	mészke, bronz, 22m
Szabó Dezső emlék	Szervátiusz Tibor	Gellérthegy - Szabó Dezső sétány	5409/3	1990.	bronz, mészke
Szabolcska Mihály "emlékkönyv"		Szabolcska Mihály u. 2-4.		1993.	bronz, kő
Széchenyi István	Kugler Pál	Kamaraerdő, Öregek otthona		1929. felújítva 2002.	mészke
Szelezcky Zita domb. emléktábla	Domonkos Béla	Budafoki u. 10/c.		2004.	bronz, mészke
Szélkakas	Segesdi György	Gellérthegy, Jubileumi park	5413/7	1965.	acél 0,8 m
Szent Gellért Kút - dombormű	Medgyessy Ferenc	Gellérthegy, déleleti oldal	5413/7	1943. felújítva 2004.	mészke
Szent Imre szoborcsoport	Kisfaludi Stróbl Zsigmond	Móricz Zsigmond körtér	4325/1	1930. felújítva 2002.	bronz, mészke
Szent István király	Kő Pál	Gellérthegy, Sziklakápolna előtti tér	5413/7	2001.	mészke
Szentháromság oszlop		Törökbálinti u. 77. (Irhás árok)	9003/1	1761.	mészke
Szent Vince emlékoszlop a Gellérthegyi szőlősgazdák emlékére	Czinder Antal	Kemenes utca - Kelenhegyi út sarok	5377	2005.	mészke
Táncoló lányok	Kovács Ferenc	Baranyai u. 7-9.	4158/38	1956.	bronz, 1,5m
Tanítás	Huszár Imre	Fehérvári u. 149.		1966.	aluminium
Társadalmi munkáslány	Makrisz Agamemnon	Kosztolányi D. tér - Feneketlen tó parkja	4465	1961.	bronz 1,75 m
Tavaszi IV.	Dabóczi Mihály	Tétényi u. 36.	3533/6	2011.	mészke: 80cm, bronz 210 cm
Térplasztika (Kompozíció)	Józsa Bálint	Daróczi u. 24.	4617	1985.	krómaceél

<i>Titkos Pál domborműves emléktábla</i>	<i>Majoros István</i>	<i>Hunyadi Mátyás út 56. - Kelen SC Sporttelep</i>		2008.	<i>mészkö 108x70 cm, bronz 56x40 cm</i>
Ülő fiú	Gádor Magda	Kosztolányi D. tér - Feneketlen tó parkja	4465	1961.	mészkö 2,1 m
Ülő fiú	Nagy Sándor	Bartók Béla u. 152.	3346/23	1961.	mészkö
Ülő lány lepellel	Csontos László	Október 23. u. 23-25.	4158/26	1960.	mészkö 1,78 m
Ülő nő	Tar István	Gellérthegy, Jubileumi park	5413	1965.	bronz 1,4 m
Véradó	Kiss Kovács Gyula	Diószegi 62-64.	4617	1965.	aluminium 1,6 m
<i>Weichinger Károly domborműves emléktábla</i>	<i>Weichinger Miklós</i>	<i>Mészöly u. 5.</i>	5038	1998.	<i>gránit, bronz</i>
Víz alatt	Csurka Eszter	Bocskai út 39.	4491/22	2014.	bronz, 2 m
<i>Zilahy Irén domb. emléktábla</i>		<i>Sasadi u. 12.</i>		2004.	<i>bronz</i>
<i>Dr. Zimmermann Ágoston domb. emléktábla</i>		<i>Szabolcska M. u.</i>		2004.	<i>mészkö, bronz</i>
Xavéri Szent Ferenc kegyoszlop		Budaörsi u. 79-81. (Amerikai katonai emlékhely)	2621/14	1769. áthelyezés 1965.	mészkö

Intézményeinkben található műalkotások					
a mű címe	alkotó	helye	hrsz	ideje	anyaga
Táncoló gyerekek	Sóváry János	Mezőkövesd u. 10.		1954	alumínium
Tamási Áron domb. Emléktábla		Kecskeméti J. u. 14. (iskola)			bronz
Bárdos Lajos mellszobra	Paulikovics Iván	Baranyai u. 16-18. (iskola)		1988	bronz
Tudomány és Művészet	Búza Barna	Baranyai u. 16-18. (iskola)		1959	alumínium dombormű
Reptető fiú	Radó Károly	Érdi u. 2. (iskola)		1962	alumínium
Magyar Milleneum dombormű	Sáfár Pál	Érdi u. 2. (iskola)			
Ádám Jenő dombormű	Mecseki Hargita	Köbölkút u. 27. (iskola)			
Kékszakállú herceg vára	Janáky Viktor	Keveháza u. 2.		1971	kerámia
Petőfi dombormű	Bálványos Huba	Kiskőrös u. 1. (iskola)		1994	
Montágh Imre mellszobra	Czinder Antal	Fogócska u. 4.			
József Attila a Dunánál	Marton László	Váli u. 1. (iskola)		2003	bronz
Zachariás Márta domb. Emléktábla		Sopron u. 50. (iskola)		2004	bronz